

Handelingen

9-10-11-12
-13-14-15-16-17

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1983-1984

Vergaderingen van februari 1984

MOTORCROSSVERGUNNINGEN TE LILLE

NEDERLANDS TAALGEBRUIK BEDRIJFSWERELD TE BRUSSEL

SAMENWERKINGSVERBAND INZAKE DIJKHERSTELLINGEN

AANPASSING BEGROTING 1983

MIDDELENBEGROTING 1984

UITGAVENBEGROTING 1984

GEVOLGEN TV-RECLAME VOOR GESCHREVEN PERS

FINANCIËLE TOESTAND NEDERLANDSTALIG SOCIAAL-CULTUREEL
VORMINGSWERK

ADVIES EXECUTIEVE SALDI EN LASTEN VAN HET VERLEDEN

BELANGENCONFLICT TAALGEBRUIK OPENBAAR AMBT

MOTIE BETREFFENDE KB 16 DECEMBER 1971

BEGROTINGSTABELLEN

Inhoud

Nr. 9

6 februari 1984

Berichten van verhindering, blz. 259

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 259

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 259

Verslagen

Indiening, blz. 259

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 259

Onderzoek naar de taalgroep, blz. 260

Motie van Orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 260

Sprekers : de heren J. Van Elewycq, P. Van Grembergen, G. Verhaegen, L. De Grève

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag aan de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de betwisting omtrent vergunningen voor motorcrossoefenritten en -wedstrijden te Lille, blz. 260

Vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over mogelijke **overheidsinitiatieven** ter bevordering van een keurig Nederlands taalgebruik in de bedrijfswereld te Brussel, blz. 261

Vraag van de heer F. Vermeiren tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de samenwerking tussen de Koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen en de Dienst voor kolenafoerkanalen inzake herstelling van sommige dijken, blz. 262

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking, blz. 263
Sprekers : de heren H. Schiltz, Gemeenschapsminister van financiën en

begroting ; C. De Clercq, verslaggever ; F. Vermeiren, verslaggever ; G. Verhaegen, L. De Grève, J. Van Elewycq, P. Van Grembergen, mevrouw L. Detiège, de heren R. Maes, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Minister van economie en werkgelegenheid

Economie en werkgelegenheid, blz. 295

Sprekers : de heren E. Bockstal, verslaggever ; O. Van Ooteghem, L. Dhoo-re, A. Denys, W. Desayere, N. De Batselier, P. Deprez, F. Debussère, H. Van Rompaye, A. De Beul, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Minister van economie en werkgelegenheid

Regeling van de werkzaamheden, blz. 324

Nr. 10

7 februari 1984
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 325

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Binnenlandse aangelegenheden, blz. 325
Sprekers : de heren P. Tant, verslaggever ; J. Desseyn, E. Vankeirsbilck, G. Temmerman, F. Vermeiren, C. Marchand, L. Dhoo-re, J. De Seranno, J. Verniers, M. Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden

Regeling van de werkzaamheden, blz. 345

Nr. 11

7 februari 1984
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 347

Ontwerp van decreet houdende aanpassing

van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Gezondheidsbeleid, blz. 347

Sprekers : mevrouw C. Smitf, verslaggever ; de heren G. Anthuenis, H. Van Wambeke, W. Peeters

Voorstel van resolutie van de heren J. Van Elewycq en N. De Batselier betreffende het advies van de Vlaamse Executieve van 23 januari 1984 inzake het wetsontwerp betreffende de saldi en de lasten van het verleden van de Gemeenschappen en de Gewesten en de nationale economische sectoren - 236 (1983-1984) - Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 355
Sprekers : J. Van Elewycq, L. De Grève, P. Van Grembergen, G. Verhaegen

Motie voorgesteld door de heren P. Van Grembergen en J. Van Elewycq betreffende een belangenconflict - 237 (1983-1984) - Nr. 1

Indiening, blz. 357

Spreker : de heer P. Van Grembergen

Ontwerp van decreet houdende de aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Gezondheidsbeleid (Voortzetting), blz. 358

Sprekers : de heren A. Diegenant, E.

De Groot, L. Hancké

Motie voorgesteld door de heren P. Van Grembergen en J. Van Elewyck betreffende een belangenconflict
- 237 (1983-1984) - Nrs. 1

Bespreking, blz. 362

Sprekers : de heren A. De Beul, L. Van den Bossche, F. Baert, G. Verhaegen, L. De Grève

Hoofdelijke stemming blz. 366

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Gezondheidsbeleid (Voortzetting), blz. 368

Sprekers : de heren D. Vervae, J. Valkeniers, R. De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid ; W. Peeters, E. De Groot, mevrouw C. Smitt

Ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, blz. 375

Sprekers : mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, verslaggever ; de heren J. Leclercq, J. De Seranno, mevrouw M. Smet, de heren F. Verberckmoes, J. De Mol, F. Geyselings, L. Vanvelthoven, mevrouw J. De Loore-Raeymaekers, de heren F. Debussere, P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud

Regeling van de werkzaamheden, blz. 404

Nr. 12 8 februari 1984
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 405

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 405

Ontwerp van decreet houdende aanpassing

van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Leefmilieu en waterbeleid, blz. 405

Sprekers : de heren C. Marchand, verslaggever ; J. Bosmans, L. Vanvelthoven

Motie van Orde

Regeling van de werkzaamheden, blz. 410
Sprekers : de heer J. Ramaekers

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Leefmilieu en waterbeleid (Voortzetting), blz. 411

Sprekers : de heren M. Capoen, mevrouw J. De Loore-Raeymakers, de heren P. Matthys, D. Vervae, J. Sleenckx, F. Geyselings, C. Marchand, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs

Regeling van de werkzaamheden, blz. 429

Nr. 13 8 februari 1984
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 431

Ingekomen stukken, blz. 431

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Onderwijs, blz. 431

Sprekers : de heren F. Piot, verslaggever ; A. Laridon, C. Moors, R. Windéls, M. Heugebaert, F. Geyselings, L. Van den Brande, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs ;

Huisvesting, blz. 447

Sprekers : de heren J. Ansoms, H. De Loor, O. Meytjens, A. Coppieters, W. Taelman, J. De Seranno, M. Olivier, J. De Mol, Theo Kelchtermans, J. Buchmann, Gemeenschapsminister van huisvesting

Culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de gevolgen van de invoering van de TV-reclame voor de geschreven pers

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de rechtsonzekerheid en de benarde financiële toestand voor het nederlandsstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen wegens het niet-toepassen van het decreet van 3 maart 1978 houdende de rijkssubsidieregeling voor het Nederlandsstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen

Algemene bespreking, blz. 475

Sprekers : de heren E. Beysen, P. Peeters, mevrouw L. Detiège, de heren J. Caudron, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeen-

schapsminister van cultuur, M. Olivier, W. Seeuws, H. Weckx

Regeling van de werkzaamheden, blz. 491

Nr. 14 **9 februari 1984**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 493

Interpellaties (R.v.O. art. 67)
Indiening, blz. 493

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
— 10 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 6 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 8 (1983-1984) — Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de gevolgen van de invoering van TV-reclame voor de geschreven pers

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de rechtszekerheid en de benarde financiële toestand voor het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen wegens het niet-toepassen van het decreet van 3 maart 1978 houdende de rijks-subsidieregeling voor het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 493

Sprekers : de heren E. Beysen, verslaggever ; I. Van Belle, A. De Beul, P. Breyne, L. Van den Bossche, G. Verhaegen, J. Van Elewyck, A. Diegenant, M. Decoster, R. Declercq, K. Dillen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 514

Nr. 15 **9 februari 1984**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 517

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
— 10 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 6 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 8 (1983-1984) — Nrs. 1 (Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de gevolgen van TV-reclame voor de geschreven pers

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de rechtsonzekerheid en de benarde financiële toestand voor het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen wegens het niet-toepassen van het decreet van 3 maart 1978 houdende de rijks-subsidieregeling voor het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 517

Sprekers : de heren O. Meyntjens, C. De Clercq, E. Desutter, P. Van Grembergen, D. Vervaet, E. Beysen, J. Van Elewyck, R. Windels, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, W. Seeuws, mevrouw L. Detiège, de heer L. Vandenbossche, H. Weckx

Buitenlands beleid, blz. 551

Sprekers : de heer C. De Cooman, verslaggever, mevrouw L. Detiège, de heren H. Weckx, E. Beysen, P. Van Grembergen, K. Dillen, mevrouw R. De Backer-Van Ocken, de heren H. de Bruyne, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, J. Buchmann, Gemeenschapsminister van huisvesting

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 568

Samenstelling van commissies

Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 568

Regeling van de werkzaamheden, blz. 568

Nr. 16 **10 februari 1984**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 569

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
— 10 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 6 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 8 (1983-1984) — Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Bijstand aan personen, blz. 569

Sprekers : mevrouw W. Demeester-De Meyer, verslaggever, de heren M. Vandenhove, L. Dhoore, J. Somers, mevrouw M. Van Puymbroeck, de heren L. Hancké, A. Diegenant, W. Seeuws, mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnzorg

Regeling van de werkzaamheden, blz. 592

Nr. 17 **10 februari 1984**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 593

Advies van het Overlegcomité regering-Executieven

Indiening en verwijzing, blz. 593

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
— 10 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)
Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 593

Spreker : de heer H. Schiltz, Gemeenschapsminister van financiën en begroting

Motie betreffende een belangenconflict

Indiening en bespreking, blz. 595

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 596

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 597

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

- 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 597

Sprekers : de heren J. Van Elewyck, F. Baert, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, **Gemeenschapsminister** van cultuur, P. Van Grembergen

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 606

Sprekers : de heren J. Van Elewyck, P. Van Grembergen

Hoofdelijke stemming, blz. 608

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Hoofdelijke stemming, blz. 610

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

- 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Aangehouden stemmings, blz. 6 12

Sprekers : de heren G. Verhaegen, A. Bourgeois, J. Somers, H. Schiltz, **Gemeenschapsminister** van financiën en begroting, R. De Wulf, **Gemeenschapsminister** van **gezondheidsbeleid**

Motie van orde

Beroep op het reglement, blz. 618

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer O. Van Ooteghem tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over het besluit van 13 juli 1983 van de Vlaamse Executieve tot wijzi-

ging van het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeiing van de architect, ofwel van de bouwvergunning, ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar

Hoofdelijke stemming, blz. 618

Sprekers : de heren O. Van Ooteghem, V. Anciaux, A. De Winter

Motie voorgesteld betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française op 9 februari 1984 ingediend voorstel van decreet „**assurant** la protection de l'usage de la langue française pour les mandataires publics d'expression française”. CCF-stuk 136 (1983-1984) - N° 1

Hoofdelijke stemming, blz. 619

Spreker : de heer O. Van Ooteghem

Regeling van de werkzaamheden, blz. 620

Bijlagen

Begrotingstabellen, blz. 62 1

14e vergadering

Donderdag 9 februari 1984
Morgenvergadering

VOORZITTER : de heer J. Pede

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 10 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

H. Boel, C. Boeraeve-Derycke, A. Bogaerts, J. Gabriels, R. Hostekint, R. Peeters, M. Van Herreweghe, J. Wyninckx ; gezondheidsredenen.

W. Kuijpers ; buitenslands.

E. Vandersmissen ; ambtsverplichtingen.

W. Van Renterghem, A. Deneir ; familieverbindingen.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67)

De Voorzitter : De volgende interpellaties werden ingediend :

– door de heer J. Gabriels tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over het aanbrengen van het tracé van de spoorlijn Genk-

Maasmechelen/Maaseik op de gewestplannen ;

– door de heer N. De Batselier tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de situatie van het personeel van de Dienst voor nijverheidsbevordering na de afschaffing en de regionalisering van bedoelde dienst ;

– door de heer G. Cardoen tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over het waterbeleid in het Vlaamse Gewest ;

– door de heer L. Van den Bossche tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de houding van de Vlaamse Executieve in verband met de oprichting van een Vlaams centrum voor informatica en de subregionale centra.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
– 10 (1983-1984) – Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
– 6 (1983-1984) – Nrs. 1 en 2
– 7 (1983-1984) – Nr. 1 (Algemene

toelichting)

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
– 8 (1983-1984) – Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
– 7 (1983-1984) – Nr. 1 (Algemene toelichting)

CULTURELE AANGELEGENHEDEN EN PEDAGOGISCHE EN DIDACTISCHE VORMING

TOEGEVOEGDE INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67,9)

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de gevolgen van de invoering van TV-reclame voor de geschreven pers

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de rechtsonzekerheid en de benarde financiële toestand voor het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen wegens het niet-toepassen van het decreet van 3 maart 1978 houdende de rijkssubsidieregeling voor het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen.

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van het begrotingsdebat

Wij behandelen verder de eerste materie waarvoor Minister Poma be-

Voorzitter

voegd is, met name culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming.

De heer Beysen, verslaggever, heeft het woord.

De heer E. Beysen, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, ik wil bij het begin van dit debat een korte mededeling doen.

Gisteren werd de opmerking gemaakt dat er twee verslagen in omloop zijn. Ik wil dat ten eerste ontkennen. Het gaat hier blijkbaar om een misverstand. Bij het verzenden van het verslag van de Commissie voor financiën en begroting aan de leden van de Raad werd een niet-verbeterde kopij van mijn verslag ingesloten.

Ik betreur dat een lid daaromtrent een opmerking heeft gemaakt. Ik meen dat dit deontologisch niet verantwoord is.

Ik houd mij het recht voor de volle verantwoordelijkheid te dragen voor het verslag. Dat wens ik hier nog eens zeer nadrukkelijk te onderstrepen.

De Voorzitter : Ik heb de feiten nagegaan, mijnheer Beysen. Het verslag dat aan de leden van de Raad werd gezonden was vergezeld van een nota waarin werd vermeld dat het om een niet-verbeterde kopij ging. De verbeterde kopij stak in de mappen bij de bespreking in de Commissie voor financiën en begroting. Die verbeterde kopij is net dezelfde als deze die werd gedrukt.

De heer Van Belle heeft het woord.

De heer I. Van Belle (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter; mijnheer de Minister, geachte collega's, bij de bespreking van de begroting van cultuur 1984 zou ik vooreerst namens mijn fractie de verslaggever en collega Beysen willen gelukwensen en danken voor zijn niet alleen volumineus maar vooral degelijk verslag dat hij van de commissiebesprekingen, die aan het tot stand komen van deze begrotingsbesprekingen voorafgingen heeft gebracht.

Tevens wil ik als voorzitter van deze Commissie alle commissieleden dan-

ken voor de goede samenwerking en de vaak vruchtbare besprekingen, niet alleen ter gelegenheid van de bespreking van deze begroting voor 1984 maar ook voor de behandeling van diverse voorstellen en ontwerpen van decreet die in het voorbije jaar in onze Commissie plaats had. Dat onze Commissie een vijftal vergaderingen aan deze problematiek, meer bepaald de bespreking van onze begroting, heeft gewijd, lijkt mij meer dan normaal, rekening houdend met het feit dat onze Minister van cultuur bevoegd is voor een zeer groot aantal materies die daarenboven zeer omvangrijk en tevens sterk uiteenlopend zijn.

Mijnheer de Minister, ofschoon wij uw begroting 1984 als een evenwichtige en homogene begroting konden betitelen - de cijfers zijn trouwens heel wat positiever vergeleken met 1983 - moeten wij in elk geval als algemeen beginsel blijven vooropstellen dat uw begroting voor het komende jaar niet alleen in evenwicht dient te blijven maar vooral een gestadige aangroei moet kennen. Met het oog op het groot aantal werklozen, met de verkorting van de arbeidsduur wat ontegensprekelijk gepaard gaat met een toename van de vrije tijd, mag men in de begroting cultuur, die amper een half procent van het rijksbudget bedraagt, niet dulden dat men in de toekomst daar verder zou gaan snoeien.

Vergeleken met de ons omringende landen, vergeleken met andere sectoren in eigen land die toch minder arbeidsintensief zijn, is deze begroting slechts een peulschil. Bij wijze van voorbeeld citeer ik verkeerswezen, openbare werken en defensie, die respectievelijk 7,6 en 5,5 procent van de rijksbegroting toegewezen krijgen.

Men staat immers voor een steeds groter wordende maatschappij van vrije tijd, een vrije tijd die zinvol moet worden gevuld en aangewend tot verdere ontplooiing en culturele opvoeding van onze bevolking. Vandaar het absolute en enorme belang van de cultuursector. Dit zal in de toekomst zeker nog worden onderstreept.

Mijnheer de Minister, wanneer wij de cijfers van de begroting 1984 en meer bepaald deze van de sectie Volksontwikkeling onder ogen nemen, kunnen

wij nu reeds duidelijk stellen dat 1984 niet het catastrofale jaar zal worden zoals door sommigen was voorspeld.

Inderdaad, als we de cijfers bekijken van de drie traditionele werksoorten - te weten sociaal-cultureel werk in verenigingsverband en in instellingsverband en de amateuristische kunstbeoefening - dan kunnen we duidelijk stellen dat deze in deze moeilijke periode beveiligd werden zowel naar de werking van die organisaties toe als naar de tewerkstelling binnen deze diverse en talrijke organisaties.

Door een aantal nieuwe erkenningen die reeds voorzien zijn binnen deze begrotingskredieten zal de tewerkstelling in deze sector zelfs licht toenemen.

Wij mogen ons echter niet blijven blindstaren op de traditionele werksoorten die een lichte aangroei kennen, maar we moeten vooral oog hebben voor een aantal nieuwe initiatieven die in deze begroting 1984 zijn opgenomen en die ontegensprekelijk de aanzet vormen van een langverwachte nieuwe aanpak van ons socio-cultureel beleid, aangepast aan de uitdagingen en nieuwe behoeften van de maatschappij.

Allereerst gaat het om het Vlaams Centrum voor de Volksontwikkeling, het zogenaamde VCVO waarvoor meer dan 8 miljoen frank werden ingeschreven in de begroting.

Dit Vlaams Centrum voor de Volksontwikkeling, dat sedert jaren is opgenomen in het eisenpakket van de sociaal-culturele sector, is het instrument om deze zogenaamde zachte sector harder te maken op een ogenblik dat enorme inspanningen worden geleverd op het vlak van de coördinatie en de optimalisatie van de volwassenvorming. Het is ontegensprekelijk zo dat er in ons land vandaag een uitgesproken behoefte aan vorming aanwezig is. Hoewel, prioritair, toch is de werkgelegenheid daarbij geen doel op zich. Het gaat om het waar maken van een leefbare gemeenschap met een maximaal welzijn van iedere burger. En, in deze optiek heeft het sociaal-cultureel werk een duidelijke opdracht.

Het Vlaamse Centrum voor de Volks-

Van Belle

ontwikkeling moet dit werk, dank zij een wetenschappelijke ondersteuning, een profilering bezorgen, zodat deze sector op voet van gelijkheid en met zijn eigen methodieken, zou kunnen samenwerken met de andere componenten van de volwasseneneducatie, te weten de beroepsopleidingen en het diplomagericht onderwijs van volwassenen.

Een tweede belangrijk initiatief is het ontwerp van decreet houdende de erkenning en subsidiëring van projecten en organisaties voor ontwikkelingswerk, het zogenaamde vijfde decreet, dat hoewel nog niet behandeld door de Vlaamse Raad, toch al werd opgenomen in uw begroting. Hiervoor werden 50 miljoen frank in de begroting ingeschreven, eventueel te herzien bij de aanpassing van de begroting 1984.

Dit decreet opent ontegensprekelijk nieuw mogelijkheden voor het volksontwikkelingsrecht. Vooreerst stapt men af van de idee dat, voorafgaandelijk, structuren volledig moeten uitgebouwd worden. In de plaats komt een projectmatige aanpak. Bovendien beantwoordt dit decreet aan de eisen van vandaag, te weten, dat de beschikbare middelen zo optimaal mogelijk worden aangewend en dat men groepen en problematieken in onze samenleving gaat detecteren die onze aandacht het meest verdienen.

Uit dit alles volgt logischerwijze het maken van keuzen, het stellen van prioriteiten. Door dit decreet moeten de middelen die door de overheid in het kader van het socio-cultureel werk ter beschikking worden gesteld ten goede komen van de zogenaamde mensen met achterstand. Dergelijk cultuurbeleid zal zowel de participanten als de kwaliteit van onze Gemeenschap ten goede komen.

Ik kan dan ook alleen maar hopen dat dit ontwerp van decreet eerstdaags in de Vlaamse Raad zal kunnen worden behandeld.

Belangrijk bij deze twee initiatieven in de sector volksontwikkeling, is te vermelden dat de weerhouden kredieten, ten belope van 58 miljoen frank, respectievelijk 50 en 8 miljoen frank,

niet werden afgenomen van de reeds bestaande werksoorten, maar dat het hier gaat om nieuwe middelen.

Ook zou ik er bij de Gemeenschapsminister willen op aandringen opdat de richtnota, coördinatie en optimalisatie van volwassenenvorming, dit jaar verder zou worden uitgewerkt, daar op de begroting 1984 de nodige fondsen hiervoor werden uitgetrokken. Op het vlak van de volwassenenvorming zijn er immers teveel voorzieningen die naast elkaar functioneren. Dit is een spijtige zaak. Reeds in 1979 werd op de Conferentie Voortdurende Vorming, georganiseerd door de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling, gesteld, dat deze opsplitsing een slechte zaak is en dat een geïntegreerd beleid en samenwerking meer dan noodzakelijk is. Dit coherent beleid moet mogelijk worden. De richtnota Coördinatie en Optimalisatie van de volwassenenvorming is daartoe het instrument.

Voor het eerst zien wij samenwerkingsverbanden tot stand komen. Hopelijk kan de aangekondigde adviescommissie eerstdaags worden geïnstalleerd en zal ook werk worden gemaakt van de coördinatie op het lokale vlak, zodat ook op dit niveau meer samenhang in het educatieve aanbod en een betere onderlinge afstemming wordt gerealiseerd, samen met de optimale ondersteuning van diegenen die willen leren en zich willen bijstellen.

Zij die de eerste kans hebben gemist, hebben volgens ons recht op een tweede kans.

Mijnheer de Minister, nu zou ik nog iets willen zeggen over enkele aspecten van het mediabeleid. Het voornaamste punt betreft ontegensprekelijk de door u aangekondigde mediaraad. In het verslag wordt vermeld dat na vele jaren van voorbereiding op 20 april 1983 een ontwerp-decreet door de Vlaamse Executieve werd goedgekeurd. Op 25 april, amper vijf dagen later werd dit voor advies aan de Raad van State overgemaakt. Tot op heden valt er nog geen advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State te bespeuren. Ofschoon wij alle eerbied koesteren voor deze hoge instelling, onder meer als adviesorgaan, zouden

wij toch graag in het bezit zijn van dit lang verwachte advies zodat wij het dringende en gewenste ontwerp van decreet met de nodige bevoegdheid in de Commissie kunnen behandelen.

De inbreng van het wetenschappelijk onderzoek in het vooropgesteld mediabeleid langs de mediaraad om, middels een comité van experts verdeeld over de faculteiten voor pers- en communicatiewetenschappen van onze universiteiten, lijkt mij een gelukkig initiatief. Zoals voorgesteld tijdens de commissiebespreking - en dit wordt in het verslag vermeld - lijkt het mij wenselijk en zelfs nodig dat wij in de Commissie een ruim debat zouden op gang brengen over het mediabeleid in het algemeen. Dit zou best gebeuren in aanwezigheid van allerlei deskundigen : bij voorbeeld mensen uit de BRT, uit de universiteiten. En misschien zijn hoorzittingen hiervoor aangewezen.

Mijnheer de Minister, het decreet betreffende de niet-openbare radio's werd quasi unaniem in de Vlaamse Raad goedgekeurd nadat er op positieve wijze een consensus in onze Commissie werd opgebouwd. Ofschoon de uitvoeringsbesluiten reeds geruime tijd werden genomen, blijft men wachten op de zendvergunningen zodat de niet-openbare radio's nog steeds niet op een legale basis kunnen werken, wat ontegensprekelijk een ongezone toestand blijft creëren. Een groot aantal dossiers werden met gunstig advies van de Raad voor niet-openbare radio's door de Minister goedgekeurd. De Minister verklaarde nu in de Commissie dat er voor de niet-openbare radio's bij komende zendmogelijkheden zouden komen. Zulks betekent, aldus de Minister, dat de mogelijkheid voor een tweede ronde van nieuwe erkenningen bestaat. De Raad voor niet-openbare radio's staat niet zo positief ten opzichte van een tweede ronde. Belangrijk is dan ook, mijnheer de Minister, uw juiste visie daaromtrent te kennen. In elk geval is het meer dan wenselijk dat de zendvergunningen zo snel mogelijk worden toegekend aan de door u in de eerste ronde erkende niet-openbare radio's opdat deze uiteindelijk op een legale basis zouden kunnen werken. Mijnheer de Minister, kunt u ons hierover meer uitleg verschaffen ?

Van Belle

Met deze beschouwingen en vragen besluiten wij deze uiteenzetting en de PW-fractie zal uw begroting 1984 met diepe overtuiging goedkeuren. **(Applaus bij de PVV)**

De Voorzitter : De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Gemeenschapsminister, dames en heren, collega's, bij de bespreking van de vorige cultuurbegrotingen hebben wij gepleit voor een beleidsverandering die correct zou inspelen op de noden van deze moeilijke crisistijd. Wij hebben toen gepleit voor een globaal cultuurbeleid dat zeer ver de oevers van het klassieke subsidiebeleid overschrijdt en dat wezenlijk moet inspelen op de in de toekomst alsmaar toenemende autonome vrije tijd. Vandaag moeten wij willens nillens op hetzelfde thema terugkomen, maar wij zullen het doen vanuit een andere benaderingshoek.

Vooreerst willen wij proberen u duidelijk te maken wat voor ons een globaal cultuurbeleid betekent. Om te definiëren wat cultuur in onze ogen is, volstaat het te verwijzen naar de omschrijving die daarover te vinden is in een rapport van de Wereldconferentie over de culturele politiek, door de UNESCO gehouden te Mexico van 26 juni tot 6 augustus 1982, conferentie waarop de Minister trouwens aanwezig is geweest. Ik citeer - in vrije vertaling - : „De afgevaardigden gingen akkoord om, zonder zich te wagen aan een strikt wetenschappelijke of al te strakke definitie van cultuur, toch te stellen dat cultuur niet mag worden gezien in de beperkte zin van schone letteren, schone kunsten, literatuur en filosofie, maar dat cultuur wel dient omschreven als de onderscheiden en specifieke kenmerken, de denk- en leefwijze van iedere persoon en van gans de gemeenschap.

Cultuur omvat dus de kunstschepping, de verspreiding van kunstwerken, sport en spel, de openluchtactiviteiten evenals de bijzondere leefwijze waardoor een gemeenschap en haar leden uitdrukking geven aan hun gevoel voor schoonheid, harmonie, hun wereldvisie alsook hun wijze van we-

tenschappelijk ke technische arbeid en de beheersing van hun natuurlijke omgeving.

Zoals een deelnemer aan de conferentie verklaarde is cultuur de eigenschap van de mens om over zichzelf na te denken. Het is, stelde een andere deelnemer, het recht om zich als mens, als menselijk wezen, te definiëren. Cultuur is een geheel van kennis en waarden die niet het voorwerp zijn van enig specifiek onderricht en waar toch ieder lid van de gemeenschap weet van heeft.”

Wat is dan voor ons het beleid ? Het beleid is de verantwoordelijkheid te beslissen over zaken waarvoor men bevoegd is.

Daarvoor moet men, ten eerste, die zaken kennen. Ten tweede, er een visie op hebben, met andere woorden weten wat men wil, wat men goed of slecht vindt, wat men wenst te behouden, wat men wil veranderen of hernieuwen, welke nieuwe dingen men wenst in te stellen. Ten derde, beslissingen nemen, kunnen en durven kiezen en prioriteiten vastleggen.

Beleid in een democratie veronderstelt noodzakelijk raad inwinnen, advies vragen en inspraak verzekeren. Een goed beleid verantwoordt ook zijn beslissingen.

Deze excursie over de begrippen cultuur en beleid, mijnheer de Minister, hebben wij nodig geacht om duidelijk te laten aanvoelen hoe zwaar uw verantwoordelijkheid en deze van de Vlaamse Executieve wel is.

Onze cultuur dat is onze eigen identiteit, dat zijn wij zelf, ieder van ons en allen samen. Verliezen wij onze eigen identiteit dan bestaan wij omzeggens niet meer. Mijnheer de Minister, uw meest geëigende opdracht bestaat erin onze eigen identiteit, onze cultuur dus door een vastberaden en doelgericht beleid te vrijwaren.

Het is goed daaraan te herinneren in deze crisistijd, waarin onze cultuur, onze identiteit, wordt geconfronteerd met enorme uitdagingen zowel vanuit onze eigen Gemeenschap als vanuit het buitenland.

Honderdvijftig jaar lang hebben wij ons moeten afzetten tegen de domi-

nantie van de Franse cultuur. Nu uiteindelijk die strijd in ons voordeel is beslecht, worden wij geconfronteerd met wat wij in navolging van Jean-Jacques Servan-Schreiber, kunnen noemen „Le défi américain”. Het moet toch voor iedereen duidelijk zijn dat de agressieve „veramerikanisering van de laatste decennia onze Gemeenschap met identiteitsverlies bedreigt. Onze media, radio en TV, betrekken meer dan de helft van hun programma's rechtstreeks of onrechtstreeks uit de Verenigde Staten van Amerika, om maar iets te noemen. Het gaat zelfs zo ver dat onze Nederlandstalige kranten, zelfs de meest Vlaamse zoals „De Standaard”, geregeld volledig Engelstalige advertenties afdrukken, iets wat wij de Franskiljons reeds lang hebben afgeleerd.

Ook binnenlands worden wij met identiteitsverlies bedreigt, én door de „vertrossende” commercialisering van het cultuurleven, én door de crisisbesparingen op het cultuurbudget, én door het doemdenken dat het toekomstgericht beleid hypothekeert. Op een ogenblik dat wij er alles zouden moeten voor overhebben om deze culturele verworvenheden met man en macht te vrijwaren, moeten wij het beleven dat cultuur als een lachertje van de hand wordt gewezen. Wie de goden in het verderf wil storten, slaan zij met blindheid. Het spijt ons, maar wij moeten vaststellen dat een aantal van onze bewindslieden door blindheid is aangegrepen, anders is het niet verklaarbaar dat men zo weinig oog heeft voor de identiteitscrisis waarin onze Gemeenschap zich bevindt en dat men fors bespaart in de cultuursector in plaats van een agressief cultuurbeleid te voeren.

Tegenover de crisis waarin onze Gemeenschap zich bevindt, tegenover het dreigende identiteitsverlies, is een agressieve cultuurpolitiek, een echte „Kulturkampf” nochtans dringend noodzakelijk. Wij moeten vooral geen uitvluchten zoeken waar ze niet te vinden zijn. Samen met Jack Lang, de Franse cultuurminister, zeggen wij : „ten gronde is het onze overtuiging dat de crisis in onszelf zit. Zij zetelt in onze geesten ; zij is in onze harten en zij zit in onze gedragingen. Zij komt niet van een verre planeet. Het is in de

De Beul

onderste geledingen van onze energie, van ons vermogen tot vindingsrijkheid dat wij eventueel de antwoorden zullen vinden."

Na deze breedvoerige, algemene probleemstelling, mijnheer de Minister, wens ik in het tweede deel van mijn uiteenzetting bij deze begroting dieper in te gaan op een aantal beleidsproblemen, die dringend om een oplossing vragen en die bepalend zijn voor onze culturele identiteit.

Vooreerst wil ik spreken over het mediabeleid, of althans het gebrek eraan. Behoudens het loslaten van enkele honderden vrije radio's op de goegemeente, valt er na twee jaar beleid van de Executieve in het medialandschap niet veel verandering te bespeuren. De Mediaraad hangt nog steeds in de lucht en van de alsmaar beloofde nota over een samenhangend mediabeleid zijn wij nog steeds in gelaten verwachting.

Dat zou niet zo erg zijn, indien intussen de technologische media-evolutie zou stilstaan en indien er geen echte technologische revolutie op mediagebied ons dreigde te overrompelen. Niets is echter minder waar.

Als het schuldig verzuim van de Executieve blijft aanhouden, wordt Vlaanderen tussen dit en enkele jaren het media-Eldorado voor Amerikaanse en andere media-multinationals en kunnen wij onze eigen cultuur, onze eigen identiteit, zo goed als vergeten.

Het is nu eenmaal een feit dat onze moderne maatschappij het hoofdzakelijk moet hebben van de beeldcultuur en wie dat ten volle beseft zal ons moeilijk van overdrijving kunnen beschuldigen.

Op het BRT-colloquium van 26 november 1983 te Antwerpen is duidelijk gebleken dat alle betrokken partijen, de BRT-omroep zelf, de politici, de journalisten, de dag- en weekblauditgevers en zelfs de voorstanders van commerciële omroepsystemen ervan overtuigd zijn dat het vijf voor twaalf is.

Op dit colloquium werd de oproep gelanceerd om met alle betrokken partijen aan tafel te gaan zitten met de

bedoeling een ruim akkoord, een zogenaamde mediaconventie tot stand te brengen.

Het belang en de toekomstige ontwikkeling van de media in onze huidige maatschappij is dermate groot dat iedereen wel moet beseffen dat een dergelijke mediaconventie in feite veel belangrijker is dan de school- en cultuurpacten die in het verleden tot stand werden gebracht. Aangezien een doeltreffend toekomstgericht mediabeleid in verstandhouding met alle betrokken partijen en belangengroepen een must is voor het vrijwaren van onze culturele identiteit, vragen wij ons af waarom u niet het initiatief neemt tot het bijeenroepen van een rondetafelconferentie om een mediaconventie uit te werken en politiek ter bekrachtiging aan de Executieve en aan deze Vlaamse Raad voor te leggen.

Op onze medewerking kan u alvast rekenen, al moet ik er onmiddellijk uw aandacht op vestigen dat wij in deze onderhandelingen de thesis zullen verdedigen dat onze gemeenschap eerst over een volwaardige officiële omroep met voldoende middelen moet beschikken, wil er daarnaast plaats zijn voor commerciële experimenten.

Een tweede sector waar wij ons door de technologische evolutie niet mogen laten afvangen is het openbaar bibliotheekwerk. Openbare bibliotheken zijn als dienstverlenende instellingen bij uitstek onmisbaar in een maatschappij die groot belang hecht aan spreiding van kennis en macht en überhaupt aan cultuur. De bibliotheek zoals wij die hoofdzakelijk kennen als een verzameling van boeken en tijdschriften, zal tussen dit en vijf à tien jaar volkomen verouderd zijn. Door de opkomst van de videoband, de compact-discs en de informatica hard en soft ware zal het klassieke beeld van de openbare bibliotheek totaal moeten veranderen. Een openbare bibliotheek waar in de toekomst voormelde resultaten van de spits-technologie zouden ontbreken, zal door iedereen als totaal ouderwets en ondoeltreffend worden ervaren.

Mijnheer de Minister, een welbegrepen en toekomstgericht cultuurbeleid

moet zich op dit ogenblik dus niet bezig houden met de vraag: „Hoe vermijden wij een tweede crisisbesluit voor het openbaar bibliotheekwerk?" maar wel met de vraag hoe wij op een adequate wijze de nieuwe technologische evolutie in de bibliotheeksector opvangen. Dat zou ten minste een uiting van agressief cultuurbeleid zijn.

Hetzelfde zou moeten gebeuren inzake filmbeleid. Wij weten dat u reeds een sanering van het subsidiebeleid heeft doorgevoerd. Maar hoe lovenswaardig ook, gelet op de evolutie in de mediasector is dit totaal onvoldoende. Waar wij werkelijk nood aan hebben is een beleid dat een eigen filmindustrie mogelijk maakt, waarin de afgestudeerden van onze talrijke filmscholen hun creativiteit kunnen botvieren en die als toeleveringsbedrijf kan dienen voor onze eigen media.

Willen wij niet totaal „verdallast" worden, dan zullen wij moeten zorgen voor voldoende eigen producties en zulks kan alleen maar door een goed uitgebouwde en gerunde televisieomroep en door een eigen filmindustrie die ook voor de videoproductie kan werken.

Als er ergens een mogelijkheid tot agressief cultuurbeleid aanwezig is, dan is het wel in de sector van het filmbeleid.

Ook de sector van de monumentenzorg leent zich tot een agressief cultuurbeleid, waarmee ik niet wil pleiten voor alsmaar meer klasseringen, maar wel voor een stevig opgezet restauratiebeleid.

Iedereen heeft er de mond van vol dat onze bouwnijverheid plat ligt en iedereen weet tevens dat restauratiewerken enorm arbeidsintensief zijn, waarbij dan nog komt dat daarbij vele ongeschoolden kunnen worden tewerkgesteld.

Hoe komt het dan toch dat de Executieve er geen werk van maakt om een golf van restauratiewerkzaamheden in Vlaanderen te ontketenen? Waarmee spiegelt men zich niet aan het werk dat André Malraux met zoveel succes jaren geleden reeds in Frankrijk heeft doorgevoerd?

U ziet het, mijnheer de Minister, om

De Beul

een agressief cultuurbeleid uit te stipelen, is niet eens zoveel verbeeldingskracht nodig. Wat wel nodig is, is de moed van zijn overtuiging om een aantal van deze ideeën politiek door te drukken. Dat, mijnheer de Minister, is uw taak, waarbij wij vanzelfsprekend steeds bereid zijn u ter hulp te snellen. Het recente verleden - denk maar aan de begrotingsperikelen van verleden jaar - heeft ruimschoots bewezen dat enige hulp van deze Raad welkom kan zijn.

Mijnheer de Minister, dit zou geen begrotingstussenkomst zijn, mocht ik ze niet afsluiten met de behandeling van een aantal actuele en kritieke problemen die trouwens ook uw zorgkinderen zijn.

Om te beginnen, de Opera voor Vlaanderen. Ongeveer een week geleden werd in de krant aangekondigd, blijkbaar ingevolge een communiqué van uw diensten, dat de Intercommunale „Opera voor Vlaanderen” officieel opgehouden heeft te bestaan, omdat ze de facto failliet zou zijn. Dit zou het officieel standpunt zijn van de Gemeenschapsminister van Cultuur. Hier moet ik u, mijnheer de Minister, toch waarschuwen uw wensen niet voor werkelijkheid te nemen. Juridisch is de goedkeuring van de statuten met restricties, met name beperking in de tijd, en de voorwaarde tot schrapping van de laatste zin van het fameuze artikel 42 van de statuten, dat de Vlaamse Gemeenschap verplicht de tekorten bij te passen, uiterst betwistbaar en aangezien de steden Antwerpen en Gent zich nog niet hebben teruggetrokken, is de Intercommunale „Opera voor Vlaanderen” tot nader order nog steeds een feit. En een feit blijft zelfs eerbiedwaardiger dan de Lord Mayer van Londen. Zulks neemt niet weg dat ook wij ervan overtuigd zijn dat het zó met de Opera niet verder kan. Er moet, hoe dan ook, iets gebeuren. Het door de Minister gelanceerde restauratieplan met de drie autonome vzw's, waarvan de derde de „Vlaamse Operastichting” zou zijn, is een oplossing die wij niet zomaar wensen te verwerpen, wel integendeel. Wij menen dat de hele reddingsoperatie moet kunnen gebeuren in

overleg met alle betrokken partijen en vooral met zo weinig mogelijk financiële schade voor de Vlaamse Gemeenschap. Wij hopen dan ook dat u, op grond van de voorstellen van de opgerichte werkgroep ad hoc, binnen afzienbare tijd in staat zult zijn dit pijnlijk probleem op te lossen, zoals u dat op en schitterende wijze hebt gedaan voor het gelijk kaardig probleem van de „Philharmonie van Vlaanderen”.

Een tweede punt betreft de herrie en de contestatie in de theaterwereld.

Het theaterdecreet werd destijds in de Cultuurraad goedgekeurd, nog in de gouden jaren, toen het met de centen nog allemaal niet zo nauw werd genomen. Sindsdien rezen de theaters uit de grond en installeerden sommige gezelschappen zich in een beaat ambtenarendom, wat uiteraard hun artistieke prestaties niet ten goede kwam.

Het theaterdecreet heeft dus, enerzijds, volledig zijn doel bereikt, met name het stimuleren van het theaterleven in Vlaanderen, maar, anderzijds, ook als neveneffect tweeweggebracht dat wij nu opgescheept zitten met een artistiek ambtenarendom en een alsmaar stijgend theaterbudget.

De door de Minister in deze materie verdedigde stelling van het profijtbeginsel, is op zichzelf niet zomaar te verwerpen, maar zal de problemen van onze theaterwereld uiteindelijk ook niet oplossen.

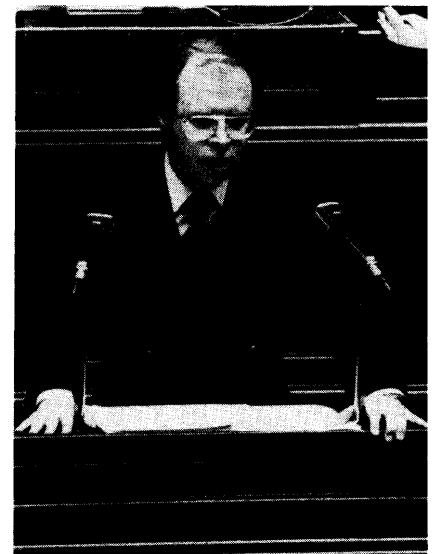
Wij sluiten ons dan ook aan bij diegenen die tijdens de bespreking in de Commissie, hebben gepleit voor een grondige herziening van het theaterdecreet.

Pasklare oplossingen hebben ook wij niet op zak, maar met goede wil en veel overleg kan er wat uit de bus komen dat het theaterleven in Vlaanderen veilig stelt en toch oneigenlijk gebruik van geldmiddelen uitsluit.

Het derde punt betreft de sectoren jeugdvorming en samenlevingsopbouw. Uit beide sectoren, mijnheer de Minister, bereikten ons de jongste dagen tal van opmerkingen en klachten over de ontoereikendheid van de op de begroting ingeschreven kredieten.

Bij nader onderzoek van de bezwaarschriften moeten wij zeggen dat ze niet helemaal ongegrond zijn. Het zou ons dan ook verheugen mocht u, bij de vaststelling van het onvermijdelijke bij blad, nog kredieten kunnen vrijmaken om aan de eisen van deze werksoorten tegemoet te komen.

Vierde punt : toerisme. Wat toerisme betreft - andere collega's zullen op deze materie dieper ingaan - wensen wij enkel te vernemen hoever het nu staat met het ontwerpdecreet houdende oprichting van een Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme. Bij ons weten heeft dit ontwerpdecreet reeds een voorwerp uitgemaakt van tal van studies, adviezen en werkvergaderingen, zodat er nu uiteindelijk toch wel wat van in huis mag komen. Zijn onze inlichtingen juist dat het ontwerpdecreet voor het Commissariaat-Generaal de vorm van een parastatale B voorziet ? Zo ja, wil de Minister ons dan meedelen of het Cultuurpact ter zake zal worden toegepast, zowel wat de beheersorganen betreft als inzake de zogenaamde culturele functies.

De heer I. Van Belle (PVV), Voorzitter van de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming

De Beul

Ten vijfde : de open universiteit. Sinds op 8 december jongstleden in Den Haag de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren werd geïnstalleerd, is de Nederlandse Taalunie volledig operationeel. Het beleidvoerend orgaan van de Taalunie is het comité van ministers dat bestaat uit 2 bewindslieden die in hun respectieve regeringen belast zijn met de zorg voor onderwijs en cultuur. Eén van de eerste zaken die zowat iedereen dacht door bemiddeling van de Taalunie verwezenlijkt te zien, is een heel Nederlandse open universiteit. En wat moeten wij constateren ? In september van dit jaar gaat te Heerlen de Nederlandse Open Universiteit van start terwijl Vlaanderen het fenomeen werkloos zit af te wachten. Ondanks het herhaalde aanbod van Nederlandse zijde om volledig of gedeeltelijk mee te doen aan deze eerste vorm van open universiteit in de Nederlanden, blijft men aan Vlaamse zijde het antwoord schuldig. Diverse samenwerkingsvoorstellen door de VLIR geformuleerd, blijven zonder gevolg. Zulks is, ons inziens, wraakroepend. De Open Universiteit biedt een nieuw type van onderwijs en alleen al doordat ze geen middelbare vooropleiding van haar kandidaten vraagt, kan ze een ander potentieel publiek bereiken dan het universitair avondonderwijs of de niet-begeleidende studie via de centrale examencommissie.

Het spreekt vanzelf dat heel wat werklozen voor de open universiteit zouden kunnen worden geïnteresseerd. Is het dan geen zonde, mijnheer de Minister, dat wij zo passief blijven en de uitgestoken hand van de Nederlanders negeren ? Is het werkelijk alleen een gebrek aan geldmiddelen dat ons weerhoudt of is het veel meer, met name de kortzichtigheid van ons universitair bestel of van de verantwoordelijke Ministers ?

De open universiteit is nochtans een evenement dat volledig parallel moet kunnen lopen met de DIRV-actie die onze Executieve predikt. Waarom wordt er toch geen werk van gemaakt ?

Zesde en laatste punt : het Cultuurpact en de situatie van de Vaste Natio-

nale Cultuurpactcommissie. Over de toepassing van de Cultuurpactwet op de culturele diensten van de administraties van de Vlaamse Gemeenschap kan de Volksunie zich uiteraard niet verheugen. Dat is de Minister wel bekend.

Wij kunnen wel begrijpen dat men in een bestaande toestand niet op één-twee-drie de door het Cultuurpact vereiste verhoudingen kan verwezenlijken. Maar na tien jaar Cultuurpact zou er toch wel iets moeten zijn gerealiseerd.

Bovendien is de Cultuurpactwet van openbare orde en moet zij dus worden nageleefd, wat inhoudt dat voor de toepassing ervan kan worden afgeweken van de normaal geldende statutaire bepalingen.

Wij verwachten dan ook dat de Minister binnen de Executieve het initiatief neemt, mede naar aanleiding van het opmaken van het ontwerp-decreet tot inschakeling in het vast kader van de huidige contractuele, om ook bij decreet bepaalde sleutels uit te werken die leiden tot een werkelijke toepassing van het Cultuurpact.

Waar echter bij hoogdringendheid wat moet aan worden gedaan, is de onhoudbare situatie waarin de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie zich momenteel nog steeds bevindt. Deze Commissie heeft reeds gedurende meer dan een half jaar haar werkzaamheden moeten stopzetten bij gebrek aan middelen en personeel. Sinds de Executieve einde december 1981 uit de nationale regering is getreden, is er twijfel ontstaan over wie nu moet instaan voor de personeel- en werkingskosten van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

Dat alles heeft tot gevolg gehad dat de Commissie tot op heden plat ligt. Herhaaldelijk aandringen, zowel bij de Voorzitter van de Executieve als bij de Eerste Minister, heeft wel tot veel beloften geleid maar uiteindelijk niet tot concrete oplossingen.

Vorige week werd een ontwerp van koninklijk besluit tot overdracht van de Cultuurpactcommissie naar de diensten van de Eerste Minister door de Ministerraad afgewezen zodat het

probleem blijft bestaan. Men kan zich werkelijk afvragen of het niet de bedoeling van sommigen is de Cultuurpactcommissie, die mede garant moet staan voor de toepassing van het Cultuurpact, het werken onmogelijk te maken.

Ik lees vandaag in de krant dat de Cultuurpactcommissie gedepanneerd zou zijn omdat een commissie van ambtenaren heeft vastgesteld dat de nodige kredieten op de begroting van onderwijs zijn ingeschreven. Dat is een lachertje. Het bestaande probleem wordt alleen maar onderstreept. Die vaststelling doet niets af aan het gebrek aan statuten voor de personeelsleden van de Cultuurpactcommissie. Ze biedt ook geen oplossing voor de werkingskosten en evenmin voor de dringende nood die de commissie heeft aan vertalers. Met andere woorden : wat in de krant als een oplossing wordt voorgeschoteld, is geen oplossing.

Mijnheer de Minister, mogen wij u dan ook vragen uw relaties binnen de nationale regering te gebruiken en alle mogelijke druk aan te wenden om aan deze schandalige situatie een einde te maken. Niet alleen de Volksunie maar ook de PW hebben er alle belang bij dat de Cultuurpactcommissie kan werken en advies kan geven over de klachten die bij haar aanhangig worden gemaakt.

Om te besluiten - ik heb in het begin van mijn uiteenzetting gepoogd een beeld te schetsen van wat volgens ons een globaal cultuurbeleid zou kunnen zijn - wens ik de aandacht van de Minister te vragen voor een artikel dat in het tijdschrift „Cultuurleven” van augustus 1983 werd gepubliceerd door een voormalig kabinetschef van Cultuur, de heer Johan Fleerackers, waarin hij het heeft over de normatieve grenzen van het cultuurbeleid. De inhoud van dit artikel kunnen wij grosso modo onderschrijven en wij menen dat het tot stichting van de Minister zou kunnen dienen voor het uitstippen van zijn toekomstig beleid. (**Algemeen applaus**)

De Voorzitter : De heer Breyne heeft het woord.

De heer P. Breyne (op de tribune) :

Breyne

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik zou het in deze uiteenzetting in het bijzonder willen hebben over twee sectoren, die in de culturele begroting voor 1984 wel bijzonder weinig aan hun trekken zijn gekomen, met name de jeugdvorming en de samenlevingsopbouw.

Eerst enkele woorden over de jeugdvorming.

Op het eerste gezicht vertoont de ontwerp-begroting 1984 wat de jeugdvorming betreft een stijging van 170,8 miljoen frank of 33 procent, ten opzichte van de initiële begroting 1983. Bij nader toezien blijkt echter dat bij bijblad 1983 gewoon 118,5 miljoen frank is overgeheveld van Sectie 59 naar Sectie 39 en dit met behoud van de bestemming, namelijk de subsidiëring van de vorming werkende jongeren en de jeugdhuisen.

Eenzelfde operatie werd in de begroting 1984 nogmaals uitgevoerd, namelijk van Sectie 55 werd 38,5 miljoen frank overgeheveld naar Sectie 39, met als doel alle kredieten voor vakantiespeelpleinen, vakantieverenigingen en jeugdverblijfscentra samen te brengen.

De netto-stijging in de sector jeugdvorming bedraagt aldus slechts 13,8 miljoen frank of 2,9 procent. In dit geval houden wij er nog geen rekening mee dat van deze luttele 13,8 miljoen frank nog eens 3,8 miljoen naar louter administratieve kosten van de dienst, kosten van energie en nieuwe initiatieven gaan, zoniet zou de stijging slechts 2,4 procent bedragen.

Ik kan moeilijk aannemen dat zulks alleen te wijten zou zijn aan de budgettaire beperkingen waarmee iedere Minister thans heeft af te rekenen. Immers van de andere sectoren van het cultuurbeleid liggen de stijgingspercentages heel wat hoger, - wij betwisten dit niet - namelijk tot tien of zelfs vijftien procent.

Bovendien dient te worden gezegd dat de sector jeugdvorming ook vorig jaar minder aan zijn trekken is gekomen in de cultuurbegroting.

Een en ander dreigt nu echter cata-

strofaal te worden. Ik wil twee voorbeelden aanhalen. Vooreerst de toepassing van het decreet op het landelijk jeugdwerk. Dit decreet kende in 1982 een toepassingspercentage van circa 62 procent terwijl dit in 1983 nog slechts 59 procent was. Met de huidige beschikbare kredieten dreigt de toepassing terug te vallen op 57 procent, rekening houdend met het groeiend aantal erkende landelijke verenigingen. Een uitkeringspercentage van 65 procent lijkt ons in de huidige omstandigheden een absoluut minimum. Wij begrijpen dan ook de ongerustheid van de Nationale jeugd-raad, die enkele dagen geleden nog werd vertolkt.

De heer E. Beysen : Mijnheer Breyne, sta me toe u even te onderbreken. Ik heb hier gisteren onderstreept dat alles wat bij decreet wordt geregeld, in principe volledig moet kunnen worden gesubsidieerd. Het komt er nu op aan prioriteiten vast te leggen. Wanneer dat is gebeurd en men vaststelt dat er te weinig middelen beschikbaar zijn, kan men desgevallend het decreet nog aanpassen. Men spreekt altijd over het groeiend aantal landelijke verenigingen maar het decreet is zodanig opgesteld dat het zeer gemakkelijk is voor nieuwe landelijke verenigingen om erkend te worden. De vraag rijst echter of al deze verenigingen werkelijk beantwoorden aan een behoefte.

De heer P. Breyne : Daarover zouden wij wel een debat kunnen openen, mijnheer Beysen. Het is echter onaanvaardbaar, zelfs rekening houdend met de opmerking die u hier heeft gemaakt, dat het toepassingspercentage van een decreet wegens allerlei omstandigheden terugvalt tot de helft van wat het zou moeten zijn.

Een tweede voorbeeld is het krediet voor de vorming van werkende jongeren en initiatieven voor kansarme jeugd. Niemand zal betwisten dat het hier om jongeren gaat die in deze economische crisisperiode de grootste aandacht verdienen van de overheid. Het gaat hier per definitie om laaggeschoolden en kansarmen. Twee jaar na elkaar echter, namelijk in 1982 en in 1983, heeft de Minister dit krediet in zijn initiële begroting verminderd.

Via een bijblad is hij telkens verplicht geweest dit krediet op het niveau van het jaar tevoren te brengen, wat nog altijd een reële achteruitgang is.

Minister K. Poma : Omdat dit krediet wordt verminderd, mag u nog niet beweren dat wij minder zouden doen voor de kansarmen. Op het gebied van de arbeidsvoorziening hebben wij bijkomende inspanningen gedaan die toch ook in de eerste plaats de kansarmen ten goede komen. U moet die maatregelen globaal beschouwen.

De heer P. Breyne : Inderdaad, mijnheer de Minister, maar met de initiatieven waarover ik het heb wil men de kansarmen helpen vanuit een specifieke invalshoek, namelijk deze van de welzijnszorg, waarvoor u ook bevoegd is.

Ook voor 1984 is het al bekend dat voor de vorming van werkende jongeren alleen reeds een minimale toelage van 55 miljoen frank absoluut noodzakelijk is ingevolge de toename van het aantal geïnteresseerde jongeren en van het aantal uren. Het krediet is dus nu reeds 25 procent te laag. Ik wil er in dit verband de aandacht op vestigen dat in de cultuurbegroting geen enkel krediet is ingeschreven dat de verenigingen moet toelaten in te spelen op de deeltijdse vorming. Ik weet wel dat de vraag gesteld wordt - dit werd ook besproken in de Commissie en collega Beysen heeft er ook nu weer allusie op gemaakt - of niet het ogenblik gekomen is om prioriteiten te bepalen in de jeugdsector en met name het accent te verleggen van de georganiseerde naar de niet-georganiseerde jeugd.

Met de voorbeelden die ik hier heb gegeven, namelijk het decreet op het landelijk jeugdwerk en de initiatieven voor werkende jongeren anderzijds, heb ik willen aantonen dat beide initiatieven, dus zowel deze die gericht zijn op de georganiseerde jeugd als deze die gericht zijn op de niet-georganiseerde jongeren, momenteel zware financiële problemen kennen. Rekening houdend met deze financiële problemen lijkt het mij dat nu de vraag stellen naar het verleggen van accenten er in feite op neerkomt dat men de ene groep te weinig steunt en de andere wil laten verkommeren.

Breyne

Ik ben niet bereid - en ik ben ervan overtuigd dat ook de Minister deze mening is toegedaan - op het ogenblik de vraag welk initiatief we eerst de keel dichtknijpen, te beantwoorden. Ik ben niet bereid - en ik veronderstel dat dit ook het standpunt is van de Minister - onder het mom van financiële problemen het ene initiatief in het jeugdwerk tegen het andere uit te spelen. Beiden hebben een eigen taak in onze samenleving : men moet het ene doen en het andere niet laten.

Over het verleggen van accenten kan maar een zinnig gesprek worden gevoerd, indien de beschikbare financiële middelen groot genoeg zijn om een reële keuze mogelijk te maken.

De vraag aan de Gemeenschapsminister van cultuur is dan ook concreet of hij via het aanpassingsblad voor 1984 de kredieten zou willen optrekken. Een dergelijke inspanning zal wellicht ook voor de begroting van volgend jaar nog moeten gebeuren.

Een tweede luik betreft de samenlevingsopbouw.

Bijna twee jaar geleden heeft u, mijnheer de Minister, een beleidsnota over samenlevingsopbouw opgesteld.

De bedoeling was toen een prioriteitenbeleid in deze sector uit te werken en daardoor onder meer te komen tot een evenwichtige spreiding van de initiatieven binnen de Vlaamse Gemeenschap en samenwerking tussen de verschillende initiatieven.

Uiteindelijk mondde de uitwerking van deze beleidsnota uit in het oprichten van één alleen overkoepelend Vlaams Instituut ter Bevordering van de Samenlevingsopbouw en verschillende Regionale Instituten voor Samenlevingsopbouw. Via een stevig protocol werd de band tussen deze verschillende VZW's - want dat is het statuut dat VIBOSO en de RISO's kregen - en de Minister hecht aangehaald, zo sterk zelfs dat zulks aanleiding heeft gegeven tot moeilijkheden tussen de Minister en VIBOSO, bij voorbeeld in verband met de aanwerving van het personeel.

Minister K. Poma : Er waren geen moeilijkheden bij de aanwerving van personeel, maar wel bij de benoeming van de directeur. Deze zal eerlang opnieuw worden aangesteld. Naar mijn mening zijn er moeilijkheden gerezen omdat nadat de kandidaten gekend waren bijkomende eisen werden gesteld. Die eisen moeten op voorhand worden bekendgemaakt. Het ging dus om een proceduremoeilijkheid.

De heer P. Breyne : Akkoord.

Vorig jaar werden in de begroting voor het eerst kredieten - belangrijke kredieten - voor Viboso en de Riso's ingeschreven. Ook nu weer is van het totale krediet voor de Samenlevingsopbouw, met name 80,4 miljoen frank, meer de helft, bestemd voor de Riso's en Viboso.

De Minister heeft dus met zijn beleidsnota een nieuwe structuur van regionale koepels en een nationale koepel opgezet ; deze structuur treedt nu in werking. Hier en daar verschijnen in de dagbladen advertenties voor de aanwerving van personeel, maar het basiswerk - degenen om wie het hopelijk allemaal begonnen is - blijft in de kou staan. Zij moeten werken met minder middelen dan voorheen.

Mijn vraag is dan ook de volgende : aan het einde van uw beleidsnota is gezegd dat dringend werk moet worden gemaakt van een decreet op de samenlevingsopbouw.

De werkgroep die door u is samengesteld om uw beleidsnota uit te werken, heeft daar trouwens op aangedrongen. De vraag is : zal de Minister een ontwerp van decreet indienen en, zo ja, tegen wanneer kan dit worden verwacht ? Het is immers zo dat door steeds meer personen de hele herstructurering met VIBOSO en RISO's - op grond van de ervaringen - in vraag wordt gesteld.

Het zou dus best zijn deze structuur, die nu reeds, na amper een jaar, door steeds meer mensen uit de betrokken sector in vraag wordt gesteld omdat het wordt aangevoeld als een tweede, bijkomend, administratief apparaat, geen te grote afmetingen te laten aannemen en zeker geen onomkeerbaar fenomeen te laten worden. Het kan

niet zó zijn dat, wanneer uiteindelijk een ontwerp van decreet wordt neergelegd, dit alles nog een bestaande toestand clichéert.

Ik zou dan ook willen aandringen, nu de Hoge Raad voor Samenlevingsopbouw opnieuw is samengesteld, dat zo spoedig mogelijk werk zou worden gemaakt van een decreet.

Dit waren, mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, een aantal vragen die ik wilde stellen en ik zou de Minister erkentelijk zijn indien hij mij een concreet antwoord erop zou willen verstrekken. **(Applaus bij de CVP en de PVV)**

De Voorzitter : De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, met dit betoog situeren wij ons bewust in het besef hoe zeer wij leven in het centrum van een rondom ons snel veranderd medialandschap. Het is een thema waar de monden vol van zijn, waarover collega De Beul en anderen reeds gesproken hebben en waarover ook u, mijnheer de Minister, met de regelmaat van een klok verklaringen aflegt. Tot op heden dien ik vast te stellen dat deze verklaringen niet hebben geleid tot een strak uittekende lijn inzake uw beleid. Uw uitspraken - die ik u met alle respect toedraag - doen mij eerder denken aan het hulploze tasten van de blinden, om nog te zwijgen van de diametraal daar tegenover staande stellingen, ingenomen door de CVP, als reactie op mededelingen door u gedaan.

Binnen dit debat wens ik thans, namens mijn fractie, zonder op enige volledigheid aanspraak te willen maken, twee krachtlijnen vast te leggen, in de hoop dat u ze beide kan onderschrijven, alhoewel ik vrees dat er op de tweede krachtlijn enig verschil tussen ons zal zijn.

Deze krachtlijnen zullen voor mijn fractie overigens de basis vormen voor de verdere stellingnamen in de loop der komende maanden over het mediabeleid.

Alhoewel ik besef dat van dag tot dag

Van den Bossche

voor meer en meer mensen het audio-visuele media-aanbod veelvormiger en veelzijdiger wordt, zal ik mij beperken, dit betekent concreet dat ik niet inpikken zal op de mogelijkheden, nu en binnenkort, van de aan gang zijnde stormachtige technische revolutie. Binnen deze beperking hoop ik, via duidelijke formulering van het standpunt van mijn fractie, bij te dragen tot het bepalen van de weg naar een duidelijke en aan de maatschappelijk-technologische ontwikkeling aangepaste media-politiek.

Vooreerst lijkt het mij dat er een ongecontesteerde consensus bestaat over de blijvende noodzaak aan een openbare omroep, ook in dit nieuwe, veelzijdige en veelvormige media-aanbod dat zich thans, dank zij technologische nieuwe mogelijkheden, aanbiedt.

Over het hoe de openbare omroep haar taak dient te vervullen bestaat tot op heden nog weinig of geen concrete besluitvorming. Dit is onder andere te wijten aan het feit dat het BRT-decreet slechts dateert van 19 december 1979; een decreet dat enerzijds in grote lijnen trouw bleef aan de omroepwet van 18 mei 1960, maar enerzijds ook een aantal vernieuwingen invoerde.

De belangrijkste daarvan lag vast en zeker in het hoofdstuk 5 van het decreet. Ik bedoel hier de bepalingen betreffende het verlenen van zendtijd aan verenigingen en stichtingen en aan politieke partijen. Het gaf de geborte aan de zogenaamde derden, niet-commerciële verenigingen en stichtingen, die uitsluitend tot doel hebben programma's uit te zenden die rechtstreeks afgestemd zijn op het verschaffen van informatieve duiding en opinievorming bij de actualiteit vanuit de representatieve, sociale, economische, culturele, maatschappelijke en levensbeschouwelijke stromingen.

Binnen dit nieuwe decreet diende een vernieuwde BRT vorm te krijgen, vandaag, minder dan 5 jaar later, mag rustig worden gezegd dat een en ander nog lang niet afgewerkt is. Waarschijnlijk is dit onder andere te wijten

aan de dubbele storm die de openbare omroep de laatste jaren te verduren kreeg: enerzijds de onzekerheid, en het inkrimpen van de dotatie, en anderzijds de stormloop tegen wat genoemd wordt het „monopolie van de BRT“. Volledigheidshalve kan ik daar nog aan toevoegen: het nieuwe etherfenomeen van de zogenaamde vrije radio, en de beslissing van de regering van 22 maart 1981, waarbij bepaald werd dat op radio en televisie gereguleerde reclame zou ingevoerd worden.

Dat op heden de profilering van de openbare omroep nog lang niet voltoerd is, is zeker ook niet vreemd aan de problemen inzake nationale en gewestelijke competenties, sinds de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, is er voor het mediabeleid een uiterst ingewikkelde situatie ontstaan. Zo heeft de Vlaamse Raad geen normerende bevoegdheid over kabeltelevisie en radiodistributie, de particuliere radio-omroep en televisie, de amateurs radio-omroep en de amateurs radio-televisie, qua technische aspecten.

Evenmin heeft de Vlaamse Raad normerende bevoegdheid over de nationale regeringsmededelingen, de straalverbindingen, satellieten, de publiciteit op radio en televisie en de geschreven pers, met uitzondering van hulp aan ondernemingen in het kader van de gewestelijke economische expansie.

De Vlaamse Raad heeft echter wel normerende bevoegdheid over alle inhoudelijke aspecten van het radio- en TV-beleid, over de regeringsmededelingen van de Vlaamse Regering, het wetenschappelijk onderzoek ter zake, de hulp aan ondernemingen in het kader van de gewestelijke economische expansie en de noodzakelijke infrastructuur, nodig voor de uitoefening van deze bevoegdheden.

Persoonlijk wens ik daar nog aan toe te voegen dat de Vlaamse Raad - naar mijn mening - ook bevoegd is voor de buitenlandse betrekkingen, verband houdende met de zojuist opgesomde normerende bevoegdheden. En, u weet evengoed als ik, mijnheer de Minister, dat dit nog maar een klein

greepje is uit het juridische labyrint dat ter zake grote moeilijkheden stelt, om nog te zwijgen van de grote gevaren die de wetgever zowel als de uitvoerende macht, bedreigen, wanneer de facto nieuwe initiatieven worden goedgekeurd, of gedoogd, die tegen een bestaande wetgeving indruisen. Dan pas dreigt de chaos volledig te worden.

En alsof dit nog niet genoeg was, vermeldde midden december 1981 de tekst van het regeringsakkoord van de regering Martens 5 het volgende:

„Op het vlak van radio en televisie, zal de regering in het raam van haar bevoegdheden, in overleg met de Gemeenschappen en met de geschreven pers, maatregelen nemen, opdat het feitelijk monopolie zou worden vervangen door het stelsel van mededinging.”

Sindsdien zijn meer dan 2 jaar verlopen. Uit de vele verklaringen, en uit plannen allerhande en t'allengante is midderwijl overduidelijk gebleken dat het concretiseren van dit regeringsstandpunt heel moeilijk ligt. Men hoeft trouwens maar eventjes over de grens naar onze cultuur- en noorderburen te kijken om te merken hoe in de heibel rond de media-nota aldaar, mutatis mutandis, zowat dezelfde refoeren gezongen worden als thans bij ons. Het is een interessante vaststelling. Maar het is ook een schrale troost te weten dat in het buitenland dezelfde problemen leven.

Inmiddels, mijnheer de Minister, blijft voor de openbare omroep aan ieder de onzekerheid bestaan en inmiddels stel ik vast dat onze RTBF-buur, en het politieke beleid van de Waalse regering desbetreffend fundamenteel afwijkende kenmerken vertoont tegenover de BRT, ik verwijt dat niet, het is een vaststelling, en de klaarblijkelijke intenties van de Vlaamse Regering, waarvan u deel uitmaakt. Ik denk ter zake aan de decreten of ontwerp van decreten met betrekking tot het nemen van participaties in openbare of privé-maatschappijen. Ik denk aan de middelen om rechtstreeks op de kabel te komen, het inrichten of organiseren van betaaltelevisie en aan niet-commerciële publiciteit, om nog te zwijgen over satellimages.

Van den Bossche

In die verwarde situatie waarin een kat zijn jongen niet zou erkennen, is het zowat onmogelijk geweest voor de BRT om zijn eigen rol duidelijk te tekenen, maar, mijnheer de Minister, deze verwarring belet geenszins de consensus over de blijvende noodzaak van de openbare omroep.

Hierbij wens ik bewust te waarschuwen voor de mythevorming rondom elk niet-publiek initiatief op dit vlak. Mythevorming, waarbij de initiatiefnemers, van zodra ze maar uit de privé-hoek komen opdagen, als het ware als magiërs uit het Oosten worden beschouwd. Tegen deze voorstelling van de feiten wens ik mij af te zetten, ook zij zijn feilbaar. Ook zij hebben, als we de omringende landen waar privé-initiatieven ter zake doorgedrongen zijn bekijken, successen en mislukkingen achter de rug, en net als de openbare omroep, successen en mislukkingen voor de boeg. Net als de openbare omroep zijn deze privé-ondernemers begiftigd met talent, maar ook met wat ik met het nodige sarcasme zou willen noemen, de gemiddelde graad van incompetentie.

Mijnheer de Minister, in een fase van een nieuwe technologische revolutie, blijft naar de mening van mijn fractie, de opdracht van een openbare omroep van uiterst vitaal belang, net zoals in vroegere fasen van technologische sprongen voorwaarts, en eveneens in de context van politieke en economische crisis, heeft de wetgever het moeilijk om snel een geldend antwoord op de uitdaging te vinden.

De roep om de vrijheid wordt dan luid. Het betekent vooral de vrijheid van vrij economisch initiatief en dit leidt onvermijdelijk tot veel scherpere onevenwichten in het media-produkt. Onevenwichten die het fundamentele karakter van de persvrijheid even hard kunnen aantasten als gecontroleerde en gedirigeerde overheidsmonopolies. In dergelijke situatie moet meer dan ooit, naar onze mening, de openbare omroep de veelzijdigheid en het pluralisme van de meningsvorming van en in het culturele media-produkt waarborgen. En, alleen de openbare omroep kan dit waarborgen.

Mijnheer de Minister, wanneer u het met ons eens is, dat het pluralisme en de geest van het Cultuurpact de basis moeten blijven van onze democratische Vlaamse maatschappij, ik ben ervan overtuigd dat u hiermede akkoord bent, dan geloof ik dat de conclusie die zich opdringt deze is dat de overheid een belangrijke rol moet blijven toevertrouwen aan de openbare omroep als informator en als creator.

Maar dit betekent ook dat we er dringend werk moeten van maken om de openbare omroep in het nieuwe media-landschap juist te situeren. We moeten dringend een helder beeld scheppen van de nieuwe krachten in het media-aanbod. Ik pleit er dan ook voor namens mijn fractie om in het spoor van wat collega De Beul daarstraks heeft gezegd eerst in Vlaanderen en dan volgens de noodwendigheden van de materies die nationaal moeten blijven, in de nationale Belgische context, een brede en concrete consensus omtrent het mediabeleid uit te bouwen. Ik geloof dat het verkeer zou zijn deze consensus alleen te zoeken vanuit akkoorden in de schoot van een regering of een Executieve, want – en dit is niet kwaadaardig bedoeld – elke regering en elke Executieve heeft een te beperkte levensduur en ondergaat voor zo'n opdracht de verlamme effecten van divergerende opvattingen binnen de coalitie, en van lobby-ende belangengroepen. Ik geloof ook dat wat ik hier met realisme zou willen noemen de oppositiepartijen binnen deze Vlaamse Raad en de representatieve sociale partners moeten betrokken worden in het tot stand brengen van wat ik zou willen betitelen, net als collega De Beul en in de lijn van wat tijdens het colloquium van enkele maanden geleden al is gelanceerd, als een media-conventie. Voor ons is een media-conventie een eigen concrete raamovereenkomst in de zin van een Schoolpact of Cultuurpact. Ik wens niet zover te gaan als collega De Beul en te stellen dat dit belangrijker is. Ik wens het belang van de twee bestaande ten opzichte van het nieuwe waarvoor ik nu pleit, niet af te wegen maar het ligt volgens mij qua belangrijkheid wel in dezelfde lijn.

Een media-conventie moet ervoor

zorgen dat, in een respect voor de functionele werkingskracht van een democratische maatschappij, de meningsuiting en de meningsvorming vrij en toegankelijk blijven, een media-pact dat er moet voor zorgen de mogelijkheden van een nieuw technologisch tijdvak ten volle en door iedereen te laten benutten.

Mijn vraag is dan ook, mijnheer de Minister, is u akkoord om in die richting te werken en wanneer neemt u ter zake een initiatief en in welke vorm.

Ik wens deze uiteenzetting echter niet te beëindigen zonder vooraf een heet hangijzer als reclame op radio en televisie te behandelen, gezien u de laatste maanden over dit ontwerp geregeld verklaringen heeft afgelegd.

Met de ogen open rondlopend in deze wereld, stellen wij vast dat :

1. er in elk van de ons omringende landen omroepreclame bestaat ;
2. deze omroepreclame voor een niet onbelangrijk deel op de Belgische kopers gericht is ;
3. wij door dit feit te blijven miskennen het rendement van reclame, zowel via affiches als in de geschreven pers, hebben doen dalen terwijl de compensatoire inkomsten naar het buitenland afvloeien.

Nochtans kan het probleem van de handelsreclame via radio en TV niet worden behandeld zonder oog te hebben voor de invloed die belangrijke financiële en industriële groepen via een ongebreidelde reclame op de audio-visuele sector kunnen uitoefenen, bijgevolg meen ik dat wie reclame zegt, tegelijkertijd een pleidooi houdt voor een degelijke wetgevende regeling.

Reeds de wet van 18 juni 1930 verbood bij artikel 3 de omroepreclame en de wet houdende de organisatie van de instituten der Belgische radio en televisie van 18 mei 1960 handhaafde in artikel 28, § 3 voor deze instituten het verbod om uitzendingen te doen die een karakter van handelspubliciteit vertonen. Maar midderwijl kan de reclame die van buiten onze grenzen naar ons land wordt gestraald, niet langer worden genegeerd.

Van den Bossche

Handelsreclame via radio en televisie dringt langs alle zijden ons land binnen. Het valt te verwachten dat in de nabije toekomst de satelliet-uitzendingen zullen leiden tot een uitbreiding van dit verschijnsel en dus tot een versterking van het thans reeds bestaande fenomeen dat reclameboodschappen voor eigen produkten ons via deze buitenlandse zenders bereiken.

Mijn fractie heeft dan ook de basisoptie om reclame slechts toe te laten via de instituten belast met de openbare radio- en televisiedienst. En dit onder volgende voorwaarden :

1. De reclame moet duidelijk gescheiden en duidelijk onderscheiden zijn van de programma's.
 2. Het beheer en de exploitatie van de reclameboodschappen dient toevertrouwd aan volkomen onderscheiden instellingen van de instituten belast met de openbare radio- en televisiedienst. Deze instellingen dienen respectievelijk onder controle te staan van de Vlaamse en Franse Gemeenschapsexecutieve. Het dienen openbare instellingen te betreffen met een uitsluitend commerciële zending en met een beperkte en op deskundigheid gestoelde organisatie.
 3. Er dienen fundamentele waarborgen nageleefd zoals het groeperen van de handelsreclame, het uitzenden zonder onderbreking van de programma's op vaste tijdstippen en niet opeenvolgende tijdsbrokken, de maximum zendtijd voor handelsreclame per zendnet en per instituut belast met de openbare radio en televisie, evenals de mogelijkheid tot het verbieden van het uitzenden van handelsreclame op bepaalde dagen en uren.
- Bij dit alles dient de handelsreclame zich te beperken tot haar commerciële promotierol, los van elke politieke, godsdienstige, ideologische of filosofische propagandaboodschap.
4. De reclame dient te kaderen binnen een doelmatig en verantwoord consumptiebeleid dat promotie voor bepaalde goederen of diensten die een

bedreiging voor de geestelijke en/of lichamelijke gezondheid inhouden, of sociaal economisch niet te verantwoorden zijn, uitsluiten.

5. De reclameboodschap zelf dient daarenboven aan specifieke voorschriften te voldoen, onder meer met betrekking tot de objectieve en niet misleidende voorlichting en de naleving van eerlijke handelspraktijken.

6. Een belangrijk deel van de nettowinst van de openbare instellingen belast met de handelsreclame op radio en televisie, dient overgedragen te worden aan de Gemeenschappen. De staat zelf zal, op basis van het stelsel voorzien inzake vennootschappenbelastingen en door het innen van de BTW betaald door de adverteerders, ook kunnen beschikken over een belangrijk deel van de ontvangsten van deze instellingen.

Het is duidelijk dat terzeldertijd voorzien dient te worden in een vergoeding wegens inkomstenderving voor reclame-opbrengsten van de geschreven pers.

Alhoewel een groot stuk van de materie, die ik zopas kom te behandelen een beslissing is die bij de nationale wetgever is blijven berusten, lijkt dit mij de plaats te zijn waarop één en ander duidelijk dient gesteld. Temeer daar u, mijnheer de Minister, ter zake ook te pas en te onpas verklaringen heeft afgelegd. En bovendien dienen de Gemeenschapsexecutieven, naar onze mening, in elk geval hun verantwoordelijkheid te nemen binnen het systeem daarstraks uiteengezet, voor wat betreft de dagen en uren waarop geen handelsreclame mag worden uitgezonden, voor wat betreft bijvoorbeeld het maximum aan handelsreclame per zendnet, alsmede de tijdsduur en de vaste tijdstippen van de tijdsbrokken, om nog te zwijgen over de maximum zendtijd die voor de uitzending van handelsreclame zal worden toegewezen per instituut.

Het is inderdaad noodzakelijk de gemeenschappen te betrekken, daar het invoeren van handelsreclame uiteraard een weerslag zal hebben op het programmaschema van de uitzendingen. In dat verband wens ik dan ook te pleiten opdat er terdege rekening zou

gehouden worden met de specificiteiten van de opdrachten die door iedere Gemeenschap aan een instituut belast met de openbare radio- en televisiedienst zou worden toevertrouwd.

Derhalve mag het invoeren van handelsreclame op radio en televisie er uiteraard niet toe leiden dat zij het invoeren zou belemmeren van de opdrachten die door de Gemeenschappen aan de instituten belast met de openbare radio- en televisiedienst worden toevertrouwd.

Sta mij toe, mijnheer de Minister, in het kort terug te komen op een interpellatie die vorige maand aan u werd gericht door collega Van Elewycq in verband met de hele objectiviteitsdiscussie van de berichtgeving in radio en televisie.

Ik heb mij ter gelegenheid van dat debat en de tussenkomsten van CVP-zijde enigszins opgewonden. Ik wens vandaag in alle rust en kalmte te herhalen dat objectiviteit uiteraard een moeilijk begrip is en niets te maken heeft met de tenen van één of andere politicus waarop al dan niet zou zijn getrapt.

Objectiviteit is een oefening in het volledig weergeven van de meningen zoals ze konden worden opgeraapt op de Agora, met dosering van de sterkte van die meningen. Dit betekent dat de mening van een enkeling, waarvan niemand weet of ze nog door iemand anders wordt gedeeld, niet hoeft te worden vermeld. Dat betekent ook dat de numerieke sterkte van die mening, eenmaal dat ze door de gemeenschap werd aanvaard, niet hoeft te worden vertaald in een parallelle langdurigheid van de berichtgeving.

Jaren geleden hadden sommigen van mijn collega's eenzelfde complex ten opzichte van de BRT als de CVP nu heeft. Ook zij pluisden elke uitzending na om na te gaan of er geen verkeerde referentie werd gegeven en hielden bij het overlijden van een wetenschapsman, die de Nobelprijs had gewonnen, scherp in het oog of hij al dan niet betoogd had tegen de raketten. Dat is ziekelijk en heeft niets te maken met objectiviteit.

Ik aanvaard - en mijn partij heeft in

Van den Bossche

het verleden daarin enige ervaring opgedaan – dat wanneer een bepaalde groep bij de verkiezingen slagen krijgt, deze groep de neiging heeft om zenuwachtig te worden. Er ontstaat een gebrek aan zelfvertrouwen. Deze angst en deze zenuwachtigheid zijn echter slechte raadgevers.

Wanneer men een vergelijkend examen inricht, dan moet men kiezen. Indien het examen ernstig is geweest en er bijvoorbeeld tien liberalen doorkomen die allemaal in de straat wonen van Minister Poma, dan kan daarover niet meer worden gediscussieerd. Daar moet ook de CVP zich bij leren neerleggen. Het is niet omdat er van die tien, acht bij een bepaalde vakbond zijn aangesloten, dat er een gebrek aan objectiviteit zou zijn. Dat men dan zegt, dat het examen niet eerlijk is geweest, maar daarover kan ik mij niet uitspreken, want ik heb het examen niet gecontroleerd. Dat men echter geen valse waarheden verkondigt onder het mom dat de objectiviteit wordt gecontesteerd.

Dat men een bepaalde vakbond is toegedaan, betekent nog niet dat men een bepaalde partij is toegedaan.

De heer P. Van Grembergen : Waar zouden wij onze stemmen anders halen ?

De heer L. Van den Bossche : Inderdaad, de Volksunie zou anders geen stemmen halen en nochtans hebben zij er een keurig aantal. Maar om de liefde Gods, het gaat hier om een hetze die alleen maar tegen de openbare omroep is gericht. Het zou nuttig zijn in deze Raad een rustig debat te houden over wat „objectiviteit” eigenlijk juist is.

De heer E. Beysen : Er is een onderscheid tussen informatie en duiding.

De heer L. Van den Bossche : Deze hele „show” rond de objectiviteit blijft zeer aan de oppervlakte. De vraag is of het de functie is van de nieuwsdienst alleen maar nieuws te brengen, of ook aan duiding te doen. Daarover moet de discussie gaan.

De heer G. Verhaegen : De CVP heeft niet geïnterpelleerd, maar geant-

woord op een interpellatie van collega Van Elewyck, die rechtstreeks de administrateur-generaal heeft aangevallen omdat deze gebruik had gemaakt van zijn recht van interventie. Ik ben het met u eens dat wij vroeg of laat over dit moeilijke criterium zullen moeten beraadslagen. Trouwens, in de wetgeving van onze Vlaamse Raad wordt aanvaard dat nu en dan de objectiviteit onder de loupe moet worden genomen. Dat is onze repliek geweest. Men is vertrokken van het anekdotische om naar het absolute te gaan. Ik vind dat een verkeerde redenering.

De heer L. Van den Bossche : Mijnheer Verhaegen, ik ga niet uit van die redenering. Het zou verkeerd zijn en een leugen het anekdotische te veralgemenen. Men kan de heer Swaelen niet ontmoeten of hij uit zich op tragische wijze over de BRT in het zogenaamd gebrek aan objectiviteit.

Is het een teken van objectiviteit dat een bepaald debat, met name confrontatie, niet kan worden georganiseerd omdat de CVP-voorzitter daar niet wou aanwezig zijn ? Deze feiten zijn echt gebeurd want zoals u weet ikzelf heb daar de gevolgen van ondervonden. Dat zijn gebeurtenissen die niet opgaan. Doch dat is het probleem niet. Het probleem is de vaste lijn die op dit ogenblik binnen de CVP wordt gevolgd bij het telkens weer klagen om zogenaamd gebrek aan objectiviteit.

Ik bekommer mij niet speciaal om de administrateur-generaal van de BRT. Niettemin, moet men ophouden te discussiëren over de BRT en haar opdracht op het niveau waarop de CVP die kwestie in de buitenwereld brengt. Het niveau waarop de heer Beysen zich stelt is het juiste waarop de discussie moet gevoerd worden, wil men tot enig resultaat komen.

Mijnheer de Minister, net zoals de heer De Beul vraag ik u een begin te maken met de onderhandelingen over een mediapact.

Ik wens de genuanceerde stelling van mijn fractie kenbaar te maken inzake de reclame op de BRT. Ik heb u uitgenodigd het debat over de objectiviteit van de berichtgeving in de Commissie

op gang te brengen, hetzij vanuit de Exécuseve, of v&t de Commissie zelf. (**Applaus bij de SP**)

De heer J. Van Elewyck : Opdat er geen misverstand zou ontstaan wens ik duidelijk te stellen dat mijn interpellatie niet ging over welk personeelslid van de BRT dan ook, maar wel over de houding die de Minister aanneemt tegenover de problematiek die in de BRT heerst. Dat is natuurlijk iets heel anders. In het andere geval zouden wij ons rechten aanmatigen die wij allemaal samen gedelegeerd hebben naar de raad van beheer van deze parastatale, ik wil niet dat u het doel van mijn interpellatie anders interpreteert.

De heer G. Verhaegen : Een verdere discussie daarover zou ons buiten deze bespreking leiden. Het is evenwel duidelijk dat ik even goed het recht heb om te verklaren dat wij bepaalde verwijten ten opzichte van de administrateur-generaal niet kunnen aanvaarden. Of men dat nu wil of niet – en u kan dat niet ontkennen – doet het probleem van de objectiviteit vragen rijzen in alle partijen.

Ik ben volkomen akkoord met wat collega Van den Bossche heeft gezegd in zijn betoog en ik was zelfs zinnens hem toe te juichen. Maar dat laatste gedeelte heeft mij daarvan weerhouden. Dat is nogal evident.

De heer L. Van den Bossche : U kunt misschien laten acteren dat u voor tweederden applaudisseert.

De heer G. Verhaegen : Wij sluiten ons aan bij de suggestie van de heer Van den Bossche om in de Vlaamse Raad een gesprek aan te gaan over de mediaraad.

De heer J. Van Elewyck : Ik noteer uw belangstelling voor en vooral uw hernieuwde solidariteit met de administrateur-generaal van de BRT.

De Voorzitter : De heer Diegenant heeft het woord.

De heer A. Diegenant : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, het is nog niet zo lang geleden dat de materie culturele aangelegenheden, een onderdeel van de ganse begroting van de Vlaamse Gemeenschap, de enige was die de

Diegenant

bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap uitmaakte. De sector culturele aangelegenheden, pedagogische vorming en mediabeleid vormden drie jaar geleden het ganse beleid van de Vlaamse Gemeenschap.

Het gevolg is dat, wanneer wij deze sectie cultuur bespreken, mijnheer de Minister, wij over zeer verscheiden onderwerpen met u moeten handelen, wat ook reeds in de Commissie het geval was. Het is een hele kunst alle besprekingen ten aanzien van alle items die het beleid omvat te aanhoren, erop te antwoorden en in het verslag weer te geven.

- Mevrouw G. Devos, Eerste-Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.

Ik wil terzelfdertijd de verslaggever gelukwensen en tevens een vraag stellen waarop ik geen antwoord in Commissie noch in het verslag heb bekommen.

De vraag die ik ten aanzien van het jeugdbeleid - en ik ga niet over jeugdbeleid handelen, de heer Breyne heeft dit gedaan namens onze fractie - in de Commissie stelde, was dat wanneer men voldoende middelen voor een accuraat jeugdbeleid wilde uitrekken, men ook moet weten tot welke populatie men zich richt. De vraag was : om hoeveel jongeren gaat het ? Welke is de leeftijd van deze jongeren waarop het beleid slaat ? Hoe is de stratificatie van deze jeugd en tot welke men zich richt ?

Er zijn debatten geweest over het beleid ten aanzien van georganiseerde en niet-georganiseerde jeugd, om maar dit aan te stippen, maar noch de vraag noch het antwoord is cijfermatig in het verslag terug te vinden. Ik denk nochtans dat het belangrijk is, vooral wanneer vanuit de jeugdsector - en ik meen terecht - wordt aangedrongen op voldoende belangstelling van de Vlaamse regering voor het beleid dat zij wil voeren. Ik mag dit onverdacht vanop deze tribune zeggen omdat ik deze vraag ook in de Commissie heb gesteld, vraag waarop ik thans graag een antwoord wens te krijgen.

Ik wil opnieuw aandacht vragen voor

het jeugdbeleid. Een accuraat jeugdbeleid is slechts mogelijk wanneer men weet over wie het gaat. Ik heb deze vraag trouwens ook verbonden aan mijn bezorgdheid over de demografische evolutie in Vlaanderen.

Meer inhoudelijk dan over het jeugdbeleid, mijnheer de Minister, zou ik willen spreken over het sportbeleid. Ik zal dit in vijf punten doen. Ten eerste, wil ik handelen over de middelen ter beschikking gesteld voor het sportbeleid ; ten tweede, over de toepassing van en de evolutie die wij voorstaan wat betreft het decreet op de erkenning en de subsidiëring van de landelijke sportfederaties ; ten derde, over de behandeling van de dossiers met betrekking tot de betoelaging van aankopen van sportmateriaal ; ten vierde, over de idee betoelaging van private sportinfrastructuur ; ten vijfde, over wat en noemt de „apartheid” in de sport.

Wat betreft de middelen voor het sportbeleid, mijnheer de Minister, is het klaar - en u hebt het bevestigd - dat het sportmidden aan de Gemeenschap qua financiële middelen veel meer aanbrengt dan het terugkrijgt voor het voeren van dit „welzijnsbeleid” via de sport. Het stoort mij niet dat deze sector meer aanbrengt dan hij terugkrijgt. Ik ben ervan overtuigd dat, in het raam van een solidair gevoerd beleid, men niet alleen het principe van wat men de „juste retour” noemt kan en moet hanteren.

Wat men wel mag zeggen is dat het nut dat via een sportwelzijnsbeleid naar de Gemeenschap kan gaan veel groter zou zijn, de vitaliteit van de Gemeenschap meer zou worden ondersteund door het sportbeleid, mocht het ook kunnen rekenen op iets meer ondersteuning van de overheid wat de middelen betreft.

Ik meen te mogen zeggen dat een aanpassing van de werkingsmiddelen voor het sportbeleid zich opdringt en dat de trend van inlevering waarin de ganse begroting terecht is gekomen, zeker niet lineair op de sport kan worden toegepast, integendeel.

Sedert jaren stellen wij ook vast dat, wat het sportbeleid betreft, uitgaven die normaliter op de gewone begro-

ting zouden moeten voorkomen, door het sportfonds gedragen worden. Ik denk aan werkingsmiddelen voor personeel.

Het sportfonds is opgericht om toe te laten dat een soepel beleid zou gevoerd worden. Het beleid wordt inderdaad door de Minister gevoerd in overleg met de Hoge Raad voor Lichamelijke Opvoeding, Sport- en Openluchtlevens, waarvan hij zelf de leden kiest. Dit is de wettelijke formule. Wanneer men echter over een gewone begroting beschikt, meen ik dat deze moet gebezigd worden waarvoor zij in essentie dient en dus de middelen voor het personeel in het sportbeleid op de gewone begroting moeten ingeschreven worden. Dit zou uiteraard ruimte laten om met het sportfonds dit beleid te voeren, waarvoor het bij essentie is opgezet en zoals het ook in de wet voorkomt. Dit zou toelaten - en daarin zijn we zeker een stap vooruitgegaan - dat de Vlaamse Raad een beter toezicht zou hebben op wat met de middelen van het Sportfonds gebeurt.

Ik herhaal dat ik in geen geval de werkingsmogelijkheden die het Sportfonds biedt wil hypothekeren. Integendeel, ik wil budgettair ruimte scheppen, in geen geval de beleidsruimte inperken, maar wel ervoor zorgen dat de gevoerde beleidsopties ook kunnen worden gevolgd en gecontroleerd vanuit de volksvertegenwoordiging.

Ik heb twee bemerkingen in verband met het decreet op de erkenning en subsidiëring van de landelijke sportfederaties. De eerste slaat op de toepassing ervan, vooral ten aanzien van het personeel van de sportfederaties. Het decreet voorziet voor het eerste personeelslid een weddebetoelaging van 90 procent, voor het tweede van 75 procent en voor het derde tot en met het zesde van 50 procent. Bij het totstandkomen van deze wettelijke bepaling hebben de meeste federaties degenen die sedert jaren quasi benevoold de administratie van hun sportfederatie gedragen en geschraagd heeft, als eerste personeelslid aangesteld en hebben hem ook een wedde toegekend in overeenkomst met zijn verdiensten, vaak ook eerder dan in overeenkomst

Diegenant

met de diploma's waarover hij beschikt.

Nadien heeft men het personeelkader op vrije basis aangevuld, maar weer eens meestal met administratieve krachten, wat ook wenselijk was gezien de administratieve structuren van de federaties wel moesten uitgebouwd worden om te beantwoorden aan al wat de administratie vroeg, maar tevens inhoudelijk omwille van de vlotte werking van de sportorganisatie als dusdanig.

Thans stellen wij echter vast dat wanneer bij voorbeeld dat eerste personeelslid dat de hoogste verantwoordelijkheid draagt en normaal op een niveau 1 functioneert, op rust gesteld wordt of ontslag neemt om ergens in een andere sector een beter gehonoreerde functie waar te nemen, er een opschuiving gebeurt waarbij het chronologisch tweede personeelslid van niveau II of III, het eerste personeelslid wordt en dat het kaderlid dat moet vervangen worden en waaraan normaal wegens de hoogste bekwaamheid de hoogste wedde betaald wordt als nr. IV gerangschikt wordt. Dat heeft als gevolg dat er uiteraard een besparing ontstaat ten aanzien van de subsidiërende overheid, maar dat de uitgave voor de sportfederatie veel zwaarder wordt en de budgettaire mogelijkheden zelfs overdreven moeten worden aangesproken om de organisatie in stand te houden.

Mijnheer de Minister, ik meen dat deze interpretatie over de toepassing van dit decreet niet degene is die door de wetgever gewild is.

De wetgever heeft gezegd : eerste, tweede, derde, vierde en volgende, maar ik denk niet dat de wetgever ooit heeft bedoeld daar een chronologie van aanvoering aan vast te hechten. U zult misschien zeggen dat de sportfederaties als eerste de duurste zullen noemen, maar de duurste is doorgaans de bekwaamste. als die eerste dan wegvalt, en vierde wordt, wordt een wedde uitgegeven waarop een bevoelag komt van een half miljoen, mits een half miljoen bijdrage. Als de chronologie gehandhaafd blijft, komt men eerlang tot een situatie die niet

langer te dragen zal zijn. Ook al is deze situatie thans de uitzondering, naar de dag van morgen toe zullen deze gevallen zich veel meer voordoen en de kwaliteit van de administratieve organisatie van de sportfederatie aantasten. Ik meen dus dat wij het aan de sportfederaties moeten overlaten te bepalen wij zij als hun eerste, tweede, derde of hun vierde gerangschikt personeelslid aanzien.

Trouwens, ik kan mij gerust inbeelden dat, mocht dezelfde interpretatie worden toegepast in de andere volwassen- of jeugdorganisaties, ook vanop deze tribune dezelfde bemerkingen zouden worden gemaakt. Ik meen dat men bij een leefbaar subsidiëringssysteem er rekening dient mee te houden dat inderdaad het duurste maar ook het bekwaamste personeelslid als eerste in de volgorde kan worden geplaatst.

Een tweede bemerking naar een aanpassing in dit decreet toe, ook ten aanzien van het personeel, sluit aan bij mijn eerste bemerking. De sportfederaties hebben uit vrije wil - ik herhaal het - vooral administratieve krachten aangeworven. Wij menen nochtans dat een stimulans dient te worden ingebouwd, opdat deze sportfederaties ertoe zouden worden aangezet sporttechnisch bekwaame krachten aan te werven. Daarmee bedoel ik mensen die een opleiding hebben gekregen, niet alleen administratief, maar in de sporttechniek, mensen uit de lichamelijke opvoeding en de sport.

Men kan zich moeilijk een bedrijf dat elektronisch materiaal vervaardigt, voorstellen dat over geen ingenieur-elektronika kan beschikken. Men kan zich ook moeilijk een sportfederatie voorstellen die een beleid voert ten aanzien van meer dan 10.000 mensen, waarbij niet iemand met sport-technische opleiding in het kader zou zijn opgenomen. Kan men zich trouwens het bestuur voor lichamelijke opvoeding en sport voorstellen zonder dat daar licentiaten, regenten lichamelijke opvoeding mede het beleid zouden helpen bepalen ? Hetzelfde is waar voor de sportfederaties. Ook zij hebben hun eigen opdracht ten aanzien van hun leden, te vervullen en uiteraard een die verband houdt met de

sport. Ik meen dat het dus voor de hand ligt dat wij vanuit de overheid deze sportfederaties zouden aanzetten sport-vaktechnische bekwaame ambtenaren op te nemen in hun kader. Die aanmoediging kan het best gebeuren via een aangepaste subsidiëring.

Ik herhaal het, de sportfederaties waren vrij, maar wij staan voor een bestaande toestand. Ik meen dat wij ernstig dienen te overwegen deze kwalitatieve verbetering van onze sportfederaties te ondersteunen via een aangepaste subsidiëring voor sport-technische vakbekwaame krachten.

Mijnheer de Minister, ik ben ervan overtuigd dat op die manier ook uw administratie van de sport heel wat zou worden verlicht. Nu wordt te vaak gemeend dat de sport-technisch bekwaame krachten in de sport de nationale trainers zijn, de lesgevers, dat zij maar vaak voor een korte tijd werk hebben en dat een nationale trainer vlug versleten is. Welnu, daarover gaat het niet. Ik denk dat de administraties van de sportfederaties, ook wat de opleiding van de kaders en de begeleiding van het tijdelijk of deeltijds technisch aanwezig personeel betreft evenals van de vele vrijwilligers een enorme taak te vervullen hebben ; dat zij binnen de federaties ook argumenten moeten aanbrengen, met name ten aanzien van de verdeling van de financiële middelen waarover men beschikt binnen de sportfederaties, ook naar het sport-technisch beleid toe, zodanig dat de middelen op niet alleen aan computers worden besteed maar ook aan mensen. Welnu, die mensen hebben daar een essentiële taak waar te nemen. Dit zou ook de mogelijkheid bieden dat, binnen de Vlaamse Gemeenschap, het subsidiëeringsbeginsel ten aanzien van de sportfederaties beter zou worden nageleefd. Want als op dit ogenblik door de administratie van de sport zoveel taken worden waargenomen, waarvoor men dankbaar is, dankbaar omdat de sportfederaties ze zelf niet aankunnen - bijvoorbeeld in het raam van de opleiding, onder meer van de kaders - zeg ik dat dit bij essentie een opdracht is voor de federaties zelf.

Mochten de sportfederaties deze op-

Diegenant

drachten aankunnen, dan zou de administratie ze niet moeten overnemen als het ware. Tevens zouden wij een meer geresponsabiliseerd beleid kennen binnen de federaties, aangepast aan hun eigen identiteit. De overheid moet subsidiërend optreden, moet de structuren hiertoe in stand houden, dient na te gaan of de subsidiëeringscriteria worden nageleefd, maar mag de essentiële taken van de sportfederaties zelf niet overnemen. Ik denk dus, mijnheer de Minister, in het licht van al deze argumenten, dat bijkomende steun aan onze erkende sportfederaties dient te worden verleend met het oog op de aanwerving van sporttechnisch vakbekwaam personeel.

Mijn derde bemerking betreft de bevoelgeling van het sportmateriaal aangekocht door de verenigingen. Dit was oorspronkelijk de bedoeling. Het is echter ook gebruikelijk dat sportmateriaal wordt aangekocht door openbare besturen, zoals onder meer de gemeenten. Wat is de huidige procedure? De clubs, want daar gaat het over in essentie, dienen dossiers in bij de administratie, via hun federatie die advies verleent, voor aankoop van roerend materiaal. Het gaat dus niet over zalen, maar over turntoestellen, basketbalpanelen enzovoort. Deze dossiers worden, via de federatie, bij de administratie per federatie op een stapel gelegd, naast de stapels van de gemeenten. Dan is er de commissie die moet beslissen over de toewijzing van die dossiers. Wat doet de administratie? Ze neemt drie dossiers van de ene federatie, drie dossiers van de andere federatie, drie dossiers van de volgende... en men gaat zo verder. U begrijpt onmiddellijk dat deze toelagen niet bedoeld zijn voor federaties, maar voor de clubs en dat dus clubs, die bij een grote federatie zijn aangesloten, ten eerste, langer moeten wachten, maar, ten tweede, het risico lopen aan de beurt te komen als de pot leeg is.

Ik kan niet beweren dat de procedure die de administratie toepast tot conflicten heeft geleid. Clubs die zijn aangesloten bij grote federaties moesten alleen langer wachten dan clubs

die zijn aangesloten bij een kleinere federatie.

Ik vrees echter voor morgen. Een nieuwe golf van aanvragen zal ontstaan omdat het gekochte materiaal is afgeschreven. Dan kunnen problemen rijzen, vooral bij inkrimping van de begroting.

Ik hoop dat dit niet het geval zal zijn en dat rekening wordt gehouden met mijn opmerking over de uitbreiding van de middelen. Kan dit niet, dan wijs ik er nu reeds op dat de procedure die door de administratie wordt gevolgd, kan leiden tot discriminatie. Ik meen dat het in de bedoeling ligt alle clubs op dezelfde manier te behandelen.

Ik las in het verslag - en de Minister heeft dit duidelijk verklaard - dat de administratie en het beleid erop gericht zijn de kleinere federaties tot samenwerking of tot fusie te brengen opdat een betere coördinatie tot stand kan komen en de middelen doelmatiger worden aangewend. De behandeling van de dossiers aankoop van sportmateriaal spreekt deze trend tegen.

Splitst een grote federatie zich op in zeven kleintjes, zullen de clubs erbaat bij hebben, maar als zeven kleintjes fusioneren tot één federatie, verzekert u dat dit tot problemen zal leiden.

Het vierde punt gaat over de toelagen aan privé-sportinfrastructuur.

Eén van de beleidsthema's van de Executieve inzake culturele infrastructuur is te komen tot kleinschalige initiatieven.

Dergelijke initiatieven in de sectoren cultuur en sport die door openbare besturen worden genomen, kunnen zeer moeilijk aan de normen van kleinschaligheid beantwoorden.

Ik wil u een voorbeeld geven voor de sector sport, wat de overdekte sportinfrastructuur betreft. Wil ik een zaal bouwen voor een volleybalvereniging, dan volstaat een lengte van 25 meter; wil ik ze bouwen voor een basketbalvereniging, dan heb ik 32 meter nodig; wil ik ze bouwen voor een tennisvereniging dan heb ik minimum 36

meter nodig en wil ik ze bouwen voor een handbalvereniging dan heb ik minimum 42 meter nodig. Openbare besturen kunnen niet bouwen voor één enkele sporttak maar moeten een infrastructuur realiseren die de hele gemeenschap ten goede komt. De infrastructuur moet verschillende disciplines kunnen herbergen en de bijkomende accommodatie moet in verhouding zijn.

Het ligt voor de hand dat de infrastructuur, die tot op heden werd gerealiseerd, aan deze criteria beantwoordt, de ene al meer dan de andere. U begrijpt echter dat nieuwe openbare initiatieven eveneens een minimaal aantal mensen zal moeten tevreden stellen en hun noden opvangen zodat ze niet kleinschalig kunnen zijn. Privé-initiatieven met openbaar nut kunnen dit wel. Privé zou men een ruimte kunnen bouwen die voldoende is bijvoorbeeld alleen voor volleybal, of alleen voor basketbal of voor turnen. Er is nood aan dergelijke initiatieven omdat er grote nood is aan infrastructuur. Het multiplicatie-effect van de subsidiëring van de overheid, wanneer het openbaar nut van deze privé-initiatieven gegarandeerd is en voldoende lang gehandhaafd zal blijven, zou veel groter zijn dan het multiplicatie-effect van de middelen die thans ter beschikking gesteld worden.

Daarenboven zouden in de werkingskosten van privé-infrastructuren geen bijkomende uitgaven nodig zijn van de openbare besturen omdat de sportvereniging die het initiatief heeft genomen - wij kennen toch de mensen van de sportverenigingen; wij hebben hen sedert jaren ondersteund door het ter beschikking stellen van sportmateriaal - veel vrijwillig enthousiasme kan losweken voor het onderhoud. Wij zouden veel verenigingen een eigen sporthuis, een ontmoetingshuis met sportinfrastructuur, kunnen laten oprichten die zelfbedruipend is dank zij het enthousiasme van de vele vrijwilligers en dank zij de opbrengst van de ontmoetingsplaats, bijvoorbeeld een cafetaria, die zou aanleunen bij de sportinfrastructuur.

Ik vraag geen subsidie voor een sportcafetaria want ook daar kan beperkend opgetreden worden op basis van

Diegenant

een reglementering waardoor alleen de sportinfrastructuur zelf wordt gesubsidieerd.

Mijnheer de Minister, dit kan ook geen ideologisch dispuut zijn. In Wallonië, waar sedert het ontstaan van de administratie van de sport een socialistisch directeur-generaal de leiding heeft en waar het cultuurbeleid voor het grootste deel van de tijd - wel tweederden van de tijd - in handen is geweest van niet-christen-democratische, niet-liberale beleids mensen, bestaat deze mogelijkheid sedert nu bijna tien jaar. Daar wordt beperkte infrastructuur voor de sport, zowel de oprichting van nieuwe als de verbetering van bestaande infrastructuur, door de overheid gesubsidieerd. Het kan geen ideologisch dispuut zijn - dispuut in de juiste betekenis van de etymologie van het woord - alleen een dispuut over het functioneel gebruik van overheids geld opdat de burgers meer en beter aan sport zouden kunnen doen.

Het is die benaderingswijze die ik wenste naar voor te brengen in mijn pleidooi voor overheidssteun aan private sportinfrastructuur.

Het laatste punt van mijn tussenkomst handelt over de „apartheid” in de sport. Ik wil onmiddellijk de vragende fronsen van uw voorhoofd wegnemen, mijnheer de Minister. Het gaat over de apartheid in de tumsport in ons land.

Ik heb uit mijn documentatie over sport, sportbeleid en politiek in verband met de sport, de UNO-resolutie opgediept van 29 november 1971 over de apartheid in de sport. Deze resolutie is natuurlijk geïnspireerd door de situatie in Zuid-Afrika maar wij vinden een gelijkaardige situatie terug in de tumsport in ons land. Ik lees in deze resolutie ondermeer dat de Algemene Vergadering de lidstaten eraan herinnert dat ze zich ertoe hebben verbonden, in toepassing van artikel 1 van het Charter van de Verenigde Naties, de eerbied voor de rechten van de mens en de individuele vrijheden te ontwikkelen en te bevorderen opdat iedereen zonder onderscheid van ras, geslacht, taal of godsdienst aan elke

sportmanifestatie zou kunnen deelnemen die, onder meer door de Staat wordt georganiseerd of ondersteund. Verder verklaart de Algemene Vergadering dat de verdienste het enig criterium zou moeten zijn voor het deelnemen aan sportmanifestaties waar de atleten hun land vertegenwoordigen. De Algemene Vergadering verzoekt ook met aandrang alle Staten te waken over het principe van de niet-discriminatie en elke steun te weigeren aan sportmanifestaties waar dit principe wordt geschonden of niet wordt toegepast.

Ik meen met recht en reden deze tekst te kunnen aanhalen in verband met de tumsport in ons land. De tumsport is veel ouder dan de moderne sport, waar men van „clubs” spreekt terwijl men in de tumsport spreekt van „kringen”. In de moderne sport spreekt men van „trainers”, in de turnsport heeft men „leiders” of „voorturners”, de moderne sport bij ons is georganiseerd in provincies, de tumsport in gouwen. Die terminologie dateert van vóór het ontstaan van de moderne sport. De turnsport was inderdaad reeds in volle bloei toen de moderne sport pas ontstond. Deze laatste is gegroeid rond de idee van ontmoeting. Gelukkig maar ! Aan de turnsport, daar heeft altijd een ideologie aan ten gronde gelegen ; en er was steeds de idee van een bepaald mensbeeld aan verbonden dat via die sportactiviteit tot volle ontplooiing zou komen. In een pluralistische samenleving kent men en aanvaardt men verschillende mensbeelden, zodat een aantal stromingen ontstaan die zich naast elkaar hebben kunnen ontwikkelen. De tumsport heeft de moderne sport beïnvloed en ook omgekeerd. De idee van ontmoeting is ook in de turnsport zeer levendig.

Naast de ideologische verbondenheid kwam in de turnsport ook een nationalistische verbondenheid tot uiting. De tumsport is in Centraal-Europa opgericht als activiteit ter bevordering van de volkskracht, kracht die aanleiding heeft gegeven tot het ontstaan van de moderne Staten die wij nu kennen.

Nog steeds leeft deze ideologische gebondenheid binnen de tumsport en ik

denk dat, op basis van artikel 1 van het Charter van de Rechten van de Mens, de burger, ook in zijn turnbeoefening, het recht heeft zich vrij te verenigen ; maar dat het ook de plicht is van de overheid ervoor te zorgen dat er geen discriminatie ten gevolge van deze uitgangspunten tot stand komt.

Ik wil dus zeggen, mijnheer de Minister, dat het de hoogste tijd is dat er in Vlaanderen concreet een regeling getroffen wordt waarbij alle turners en alle turnbegeleiders, wanneer het erop aankomt vanuit Vlaanderen een representatieve ploeg op te stellen, te selecteren en voor te bereiden, zich in dezelfde omstandigheden bevinden. Het is reeds sedert bijna 10 jaar dat ik deze problematiek ken, volg en overleg pleeg met alle betrokkenen. Tweemaal heb ik een akkoord kunnen negotiëren waarna één van de betrokken collega's voorzitters achteraf door zijn algemene vergadering niet werd herkozen.

Deze problematiek werd, toen wij nog niet in Raden waren opgesplitst, door het nationale Parlement besproken. Er werd toen met algemene stemmen besloten dat inspanningen moesten worden geleverd voor samenwerking en rechtmatige gelijkbehandeling van alle betrokkenen.

Mijnheer de Minister, ik meen dat na 10 jaar overleg en pleiten het ogenblik is gekomen om tot concrete daden over te gaan. Ik vind het gewoon een schande dat zulke toestanden in dit land nog kunnen blijven bestaan. Het is ondertussen, duidelijk waar de mogelijke schuldigen moeten gezocht worden. Iedereen heeft nu, in de middens die zich met deze problematiek bezighouden, kennis van het dossier. Ik denk dat, zeker vanuit de overheid, nu maatregelen moeten getroffen worden waarbij de gelijkberechtiging inzake de vertegenwoordiging en de voorbereiding van de vertegenwoordiging van ons land in het turnen moet kunnen tot stand gebracht worden.

Ik wil dit dossier met het nodige geduld blijven behartigen, maar indien volgend jaar vanwege de overheid geen belangrijke stap is gezet om deze problematiek op een billijke wijze te regelen, kan ik niet garanderen dat ik

Diegenant

de begroting van cultuur nog zal goedkeuren, uit eerbied voor de rechten van de mens en uit eerbied voor de turnbeoefenaars. Het spijt mij dat ik het zo hard moet zeggen. Ik heb iedereen die vatbaar is voor een gesprek hierover, te woord gestaan. Ik ben bereid te trachten stapsgewijze deze problemen op te lossen. Ik weet welke moeilijkheden er kunnen rijzen wanneer degenen die bevoorrecht zijn dit voorrecht met anderen moeten delen. Vandaar dat ik begrip heb voor die moeilijkheden. Ik meen echter dat thans tot daden moet worden overgegaan, anders zitten wij geen stap vooruit in menswaardigheid, integendeel, wordt teruggekeerd tot datgene wat wij in de 19e-eeuwse samenleving allemaal als onbillijk hebben bestempeld, met name dat sommigen over voorrechten beschikten, rechten die anderen niet konden doen gelden.

Mijnheer de Minister, uw begroting, ook wat de sport betreft, werd grondig besproken. Er is in uw beleid - en dat is het minste wat men kan zeggen - ten aanzien van de sport welwillendheid aanwezig. Er is ook in uw beleid - en dat is weer het minste wat men kan zeggen - geen zweem terug te vinden van een tendens die de sport en de sportbeoefenaar niet datgene zou willen geven waar hij normaal recht op heeft. Ik wil dat onderstrepen en dat is dan ook de reden waarom ik deze begroting 1984 zal goedkeuren. **(Applaus bij de CVP en de PW)**

De Voorzitter : De heer Decoster heeft het woord.

De heer M. Decoder (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, één van de zaken waarop de moderne maatschappij van nu het minste trots mag zijn is ongetwijfeld het opvullen van de vrijgekomen tijd. Was één van de duidelijkste aspecten van de sociale vooruitgang niet de vrijmaking van de tijd in al zijn aspecten, vermindering van de arbeidsduur, verlenging van de schoolplicht, verlaging van de pensioenleeftijd ? Overal stoot de mens op tijd die vrijgekomen is. Nochtans weten wij goed dat die klaarlijkkelijke overwinning op de tijd maar al te vaak een Pyrrusoverwinning is. De televi-

sie en het grootste deel van de vrijgekomen tijd die men heeft veroverd, maakt al te dikwijls de vrijgekomen leegheid nog groter in plaats van ze te vullen.

Vakantie en vrije tijd zijn dubbelzinnige woorden die evenzeer leegheid als verveling kunnen betekenen, naargelang de betekenis die men eraan geeft. De spanningen die ze al of niet in zich dragen, en met welke functie ook de vrije tijd wordt besteed, het is een feit dat de laatste tijd de bekommernis om wat de mensen met die tijd gaan doen tot het werkdomein van de overheid zijn gaan behoren.

Zo ook is de sportsociologie in het kader van het welzijnsbeleid als probleemgebied naar voren gekomen. Vanuit de nood aan beweging, de behoefte aan compensatie, het gebrek aan ruimte is men de sport gaan herwaarderen en tracht men de sport een functie te geven voor de ganse bevolking. Indien men de sport vanuit deze hoek bekijkt, kan er geen twijfel over bestaan of er moet ook in dit domein een zekere integratie met de overheid gebeuren. De vraag die zich dan stelt is waarom en hoe het dan moet gebeuren.

De topsport, de beroepssport en zelfs de wedstrijd sport worden door sommigen zoniet verketterd, dan toch in sterke mate negatief gewaardeerd en fel bekritiseerd. Het intensieve sportbeoefenen op basis van een soms uiterst ver doorgedreven training wordt hierbij ervaren als het resultaat van een verkeerde sportopvoeding. De prestaties worden met alle mogelijke middelen opgedreven, en het gebruik van stimulerende middelen helpt daarenboven om deze kleine elite van fysisch uitmuntende mensen nog beter te laten presteren. Naar de wedstrijd sport toe kunnen slechts een beperkt aantal personen aan hun trekken komen, namelijk diegenen die zich kunnen inpassen in een sterk georganiseerde club of bondstructuur en daarbij een prestatie kunnen leveren die voldoet aan de door de club en de aan gang zijnde competitie gestelde maatstaven.

- De heer J. Pede, Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op.

In die optiek zou in Vlaanderen 90 procent van de bevolking supporter moeten blijven. Voor de overige 10 procent wordt heel wat negatieve kritiek geleverd op de prestatiegerichtheid, die als oorzaak wordt beschouwd van de grote hoeveelheid trainingsarbeid, wat vooral als een bezwaar wordt beschouwd voor de jongeren. Sommigen gewagen zelfs van kinderarbeid en verdedigen het invoeren van een wet betreffende kindersport waarin zowel de minimum leeftijd als de maximum trainingstijd zouden worden geregeld.

Vanuit diezelfde optiek begrijpt men ook de negatieve kritiek op de inmening van het zakenleven in het sportgebeuren.

Dergelijke kritiek moet bovendien gesitueerd worden binnen de verschillende maatschappijbeschouwingen. Dat verklaart in ieder geval hoe de jongste voorstellen om motocross en wielervedstrijden te verbieden voor jongeren van minder dan 15 jaar oud en hoe de besluiten over het reclameverbod van tabakswaaren zijn tot stand gekomen.

Die voorstellen gaan uit van een maatschappijvisie waarin geen rekening wordt gehouden met de bestaande sportrealiteit. Dit verklaart trouwens ook waarom deze voorstellen niet uitgaan van milieus van sport en cultuur, maar wel uit milieus waar een brede visie op het maatschappelijk gebeuren bestaat.

Bij analyse van de onderzoeken in verband met vrije tijd blijkt onmiddellijk hoe weinig vragen worden gesteld rond de sport die als een vanzelfsprekend sociaal verschijnsel wordt beschouwd, als een eminent maatschappelijk gebeuren. Met waarden als prestatie, inspanning, zelfbeheersing, karaktervorming, training, streven naar overwinning, onderlinge concurrentie en andere, leent de sport zich uitstekend om de jeugd voor te bereiden op de volwassen arbeidsmaatschappij.

Bijgevolg wil ik mij met betrekking tot de intenties van Minister De Wulf duidelijk distantiëren van diens bedoelingen zoals ik ze via de media heb vernomen. Het verplichten van jonge

CVFVolksterepresentant A. Diegenant (links) in gesprek met CVP-Senator H. Weckx (rechts)

renners hun wedstrijden te laten rijden op niet-opvolgende dagen is volgens mij in strijd met alle pedagogische argumenten. De jongeren in kwestie zijn meestal schoolgaand of werken en zijn dus aangewezen om de sport tijdens de weekenden te beoefenen. Enkel zaterdag en zondag komen dus in aanmerking. De maatregelen van Minister De Wulf zal deze jongeren aansporen vroegtijdig de school of het werk te verlaten wat totaal onverantwoord is. Tevens zal het opdrijven van het aantal kilometers inhouden dat ook de trainingsperioden moeten worden opgedreven, wat eens te meer de school of werkactiviteiten zou schaden. Bovendien zal deze beslissing de organisatoren voor enorme moeilijkheden plaatsen omdat de kalender van de wedstrijden reeds vastligt voor het lopende jaar.

Als voorzitter van een plaatselijke wielclub in de Westhoek, aangesloten bij de Belgische wielrennersbond, wil ik toch een pleidooi houden voor de organisaties die niet aangesloten zijn bij de BWB. Het duidelijkste

voorbeeld is het criterium van de Westhoek. Met zijn traditie en ervaring van 30 jaar heeft deze vereniging reeds namen zoals Freddy Maertens en Michel Pollentier naar voor gebracht. Deze vereniging, ik weet dat er nog veel andere organisaties in het geval zijn, heeft enorme verdiensten in de opleiding en de vorming van jonge wielrenners. Ik stel mij dan ook vragen over de manier waarop Minister De Wulf zijn besluiten genomen heeft. De Belgische wielrennersbond kan als unitaire bond zelfs niet door de Vlaamse Gemeenschap worden erkend. Evenmin zijn al de regionale organisaties geraadpleegd.

Men kan gerust zeggen dat in de Nederlandse cultuur de wielersport niet weg te denken is. Zij is zo essentieel en waarachtig aanwezig als bijvoorbeeld de literatuur in de Nederlandse cultuur aanwezig is. Men kan gewoon dit type van sport in het geheel van wat men de culturele waarden der Nederlanden noemt, niet wegdenken. In Vlaanderen is dit net zo duidelijk als in Nederland. Naast de wielersport is

natuurlijk ook de voetbalsport één van de meest karakteristieke elementen. Ook dit sportgebeuren hangt zo innig samen met het geheel van ons cultuurpatroon dat het er onverbreekbaar mee verbonden is. Is de wielersport een integrerend deel van ons cultuurpatroon, dan kan dit bijvoorbeeld niet worden gezegd over de bokssport. Deze sport neemt als zodanig nauwelijks een plaats in het geheel in, dat wij ze niet als cultuur van onze volksgroep kunnen beschouwen. Dat is bijvoorbeeld anders in Amerika waar de bokssport zeer hoog staat aangeschreven. Het is duidelijk dat in een bepaald cultuurpatroon een bepaalde sporttak op zijn plaats is.

Zo zou men de lijn kunnen doortrekken en zelfs het ontwerp van Gemeenschapsminister De Wulf op de wielersport voor minderjarigen in vraag stellen. Het staat immers onomstotelijk vast dat één van de eerste instrumenten waarmee kinderen leren omgaan de fiets is. De eerste competities worden dan ook geleverd met de fiets, niet in georganiseerd verband maar wel op de weg van en naar de school, midden het drukke verkeer. Is dat dan niet gevaarlijk? Zouden wij er dan niet aan denken de fiets als dusdanig af te schaffen? Of misschien wel de auto?

Waar het om gaat is, dat de sport met gezond verstand moet worden benaderd. Bij het doornemen van de voorstellen omtrent de minimumleeftijd voor deelname aan fiets- en motocrossen kan ik mij moeilijk van de indruk ontdoen dat deze zijn ingediend vanuit een standpunt dat onvoldoende rekening houdt met de belangen van de sport.

Zo wordt er niet weinig gezwaaid met de theorie van een nefaste invloed voor gezondheid. Nochtans kan men zowel in binnen- als in buitenland evengoed met medische argumenten komen aandraven. Dokter Rogge van het Belgisch Olympisch Inrichtend Comité, heeft onlangs voor de TV verklaard dat er geen enkel medisch bezwaar bestaat tegen het rijden van kinderkoersen mits inachtnaam van een aantal veiligheidsoverwegingen waarover iedereen het overigens eens is. Andere argumenten zoals het terug in de anonimiteit verdwijnen, na jaren lang in de kijker te hebben gestaan,

Decoder

houden ook geen steek en hebben trouwens niet alleen met de sport te maken. Een prachtstudent, die jaarlijks met de grootste onderscheiding slaagt en daarna op straat komt te staan, kent immers hetzelfde probleem. Bij dit alles vergeet men trouwens een welbepaald aspect van de sport, de beroepssport. Deze vorm van sport gebeurt inderdaad niet meer in de vrije tijd maar neemt de vorm aan van een waarachtige beroepsuitoefening. Het verschijnsel beperkt zich niet meer tot twee of drie sporttakken maar komt thans bijna in alle vormen van de sportbeoefening tot uiting. Vanuit dit standpunt zou men dan ook de sport, in plaats van haar te belemmeren, moeten propageren en zou men zelfs in die zin onderwijs moeten voorzien. Men wordt immers geen advocaat, loodgieter of techniker zonder aangepaste scholing. Waarom dan wel in de sport? Waarom dan al die moeilijkheden, als men poogt van jongs af aan een zekere selectie door te voeren? Trouwens, waarom wordt er in die bijkomende jaren niet meer aandacht geschonken aan het fenomeen sport als men de schoolplicht verlengt? Waarom is men er zich niet méér van bewust dat ook daar toekomst kan liggen, dat men bijgevolg ook deze vaardigheden niet mag verwaarlozen?

Er is bovendien meer. Immers, de situatie die zich vandaag stelt bij wieleren en motorcompetities zal zich morgen ook stellen bij zwemmen, turnen, voetbal en dies meer. Wat gaat men hier dan doen? Ook de competitie afschaffen? Wat gaat men ten slotte doep met onze hele context van maatschappelijke waarden? Is het immers niet zo dat competitiviteit overheerst en dat de besten met de prijzen gaan lopen? Worden we in deze maatschappij niet van jongs af aan opgeleid om er later een rol in te vervullen? Is men wel zeker dat dit altijd op een gezonde wijze gebeurt? Stellen dat de gezondheid centraal staat bij het indienen van voorstellen om sport beneden een zekere leeftijd te verbieden mag niet worden overdreven en vergt een zekere vorm van relativiteit. Iedereen, ook de sportbond en de federaties, zijn ervan overtuigd dat er ex-

cessen kunnen bestaan. Niemand verzet zich ertegen wanneer men poogt deze aan te pakken en een nieuwe, meer normale, koers te varen. Indien men echter poogt deze excessen uit de weg te ruimen door de ruimte waarbinnen zij zich kunnen voordoen te verzegelen, dan gaat men te ver en bewijst men het belang van de sport als sociaal fenomeen absoluut niet begrepen te hebben. Het is toch niet omdat de mens ziek kan worden dat men hem belet geboren te worden.

Ten slotte nog iets in verband met het tabakswaarenreclameverbod rond de sportvelden. Ik geloof dat iedereen ervan overtuigd is, vooral door de anti-reclame, dat roken slecht is voor de gezondheid. Het feit om al dan niet reclame te voeren voor de tabak zal hieraan nog weinig veranderen, misschien wel integendeel. Het feit van de reclame nog steeds voorgeschoteld te krijgen zal er de mensen toe aanzetten te denken dat zij daar in gezelschap zijn van een slechte kameraad.

Wat in ieder geval wel zeker is, is dat de gelden die via de reclame in handen komen van clubs en bonden, zullen verdwijnen en verloren gaan voor de sport. Het is duidelijk dat er niet mag worden overdreven, noch in de ene noch in de andere zin. Realiteitszin en relativiteitsgevoel lijken ook hier aangewezen en moeten complementair op elkaar kunnen inspelen. **(Applaus bij de PVV)**

De Voorzitter : De heer Declercq heeft het woord.

De heer R. Declercq (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, met de 17 meest uiteenlopende materies die ressorteren onder cultuur, zou men bijna gaan denken dat alles waar men niet goed weg mee weet terecht komt bij cultuur. Het woord cultuur omvat tegenwoordig zoveel materies dat het, om een vergelijking te gebruiken, op een grootwarenhuis gaat lijken. Ik heb daarom het grootste respect voor de verslaggever die erin is geslaagd van al de onderscheiden materies de voornaamste problematiek weer te geven, zoals die tot uiting gekomen is tijdens de bespreking in de Commissie.

Graag had ik ook over het toerisme ge-

handeld maar alleen al het kunstbeleid is zo uitgebreid dat mij niet eens de tijd gegund wordt al de problemen ook maar op een rijtje te plaatsen. Ik wil mij dan ook beperken tot één facet van het kunstbeleid en de overige problemen van de onderscheiden kunsttakken later behandelen in interpellaties.

Telkens bij het behandelen van het kunstbeleid, voel ik mij gedwongen de kapitale vraag te stellen : is kunst wel belangrijk, is het wel nodig veel kruit te verschieten aan het kunstbeleid, vooral nu in deze crisistijd? Wanneer we een vergelijking maken met andere landen, kunnen wij ons afvragen of de kunst in ons land gedurende de laatste decennia op haar waarde werd geschat.

Ik wil hier niet uitpakken met filosofische bespiegelingen maar alleen aan de hand van enkele cijfers een vergelijking maken en dan nog alleen met Frankrijk dat op dit gebied dikwijls toonaangevend optreedt voor de hele wereld.

Toch is het misschien nuttig er aan te herinneren dat ook de Unesco reeds in 1980 ruimschoots aandacht besteedde aan het kunstenaarsschap en hierover een belangrijke resolutie goedkeurde.

Wat nu Frankrijk betreft, daar wordt het scheppend talent officieel erkend en krijgt de kunstenaar het statuut van vrij beroep met alle voordelen van dien. Bij ons is een kunstenaar een zelfstandige of een werknemer of zwemt hij tussen de twee.

In Frankrijk werd het bedrag voor aankoop van hedendaagse kunst door de regio's van twee miljoen tot 35 miljoen frank opgetrokken en voegde de Staat er 154 miljoen frank aan toe. In 1983 bleef de staatssubsidie behouden en trokken de regio's hun bijdrage nog eens op tot 105 miljoen. In Noord-Frankrijk schieten de musea dan ook als paddestoelen uit de grond.

Wanneer men een vergelijking maakt met ons enig stedelijk museum voor moderne kunst te Gent, dan zien we dat in 1980 het bedrag voor aankopen was opgeklommen tot 2,25 miljoen frank, in 1982 ging het weer bergaf

Declercq

naar 1,25 miljoen frank. In 1983 scheelde het geen haar of het aankoopkrediet was op 0,0 frank gebleven. Gelukkig werd er nog 500.000 frank gevonden, te verdelen tussen de stedelijke Gentse musea zodat het museum voor hedendaagse kunst voor 1983 kan beschikken over 100.000 frank. Maar het museum kijkt uit naar 1984.

Ik wil er onmiddellijk aan toevoegen, mijnheer de Minister, dat er een nieuwe wind schijnt te waaien en ik hoop grondig dat wij later niet zullen moeten zeggen : één zwaluw maakt de lente niet, maar dat u werkelijk een nieuwe tijd zult inluiden voor kunst, de kunstenaars en het kunstbeleid. Sedert uw aantreden als Gemeenschapsminister van cultuur, stel ik vast dat uw tussenkomsten bij uw nationale of gemeenschapscollega's en de door u getroffen maatregelen inzake kunstbeleid hoofdzakelijk gericht zijn op de kunstspreiding.

Ik denk hierbij ondermeer aan de geplande Rijksmusea voor Hedendaagse Kunst te Brussel en Antwerpen, aan uw maatregel ter bevordering van de langspeelfilm, de BTW-verlaging van 17 naar 6 procent op kunstwerken, enzovoort. Teneinde het kunstgebeuren in Vlaanderen te stimuleren dient mijns inziens evenzeer aandacht te worden besteed aan de kunstschepper.

Optimale werk- en levensomstandigheden voor de kunstenaar-artiest, zijn hier eigen aan en in de grond veel belangrijker dan subsidies. Kortom, er dient een degelijk fiscaal en sociaal statuut uitgewerkt te worden. Verscheidene organisaties formuleerden hieromtrent reeds haalbare voorstellen. Denken we maar aan het Gemeenschappelijk Front voor Beeldende Kunstenaars, de VZW Belgische Muzikanten of MUBEMU, de Vereniging voor Vlaamse Letterkundigen.

Ik heb hier enkele haalbare voorstellen betreffende het sociaal en fiscaal statuut van de kunstenaar geformuleerd. Het spreekt vanzelf, ik heb het reeds gezegd, dat over veel van deze zaken het beslissingsrecht niet bij u ligt. Daarom wil deze korte uiteenzet-

ting alleen een vingerwijzing zijn om een atmosfeer te scheppen waarin een kunstenaar zou moeten kunnen leven om zijn scheppend werk veilig te stellen.

Het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 betreffende het statuut van de zelfstandige is van toepassing op kunstenaars. Dit wil zeggen dat kunstenaars dienen, ongeacht hun inkomen, bijdragen te betalen voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, pensioen en andere. Vaak kunnen zij de betaling ervan niet aan. Wij stellen voor het stelsel van de sociale zekerheid van zelfstandige niet meer toe te passen op de kunstenaar, wanneer deze onder de bepaling van artikel 5 valt. Waarom ?

Het stelsel van de sociale zekerheid bepaalt dat wie auteursrecht geniet, niet onderworpen is aan het sociaal statuut van de zelfstandigen, indien hij of zij reeds, in welke hoedanigheid ook, geniet van een sociaal statuut dat minstens gelijkwaardig is aan datgene dat door dit besluit wordt ingericht.

Dit artikel houdt in dat „personen die auteursrecht genieten” en bijvoorbeeld als bediende of als leraar een gelijkwaardig statuut bezit, niet meer kunnen vallen onder dit wetsbesluit.

Mijn tweede voorstel betreft de afschaffing of aanpassing van de zelfstandigen- en RSZ-bijdragen voor de onbemiddelde, zeg maar arme kunstenaar tot deze uit de verkoop van zijn kunstwerken een zekere inkomensgrens bereikt heeft. Een gelijkwaardige regeling bestaat in Frankrijk en ik meen ook in Nederland.

Zowel beroepskunstenaars als amateurs zijn BTW-plichtig. Er zijn twee mogelijkheden. Ofwel het gewoon BTW-stelsel ofwel de fiscale zegels.

Het gaat hier niet om een inkomstenbelasting, maar wel om een heffing aan de bron. De BTW-voet werd onlangs teruggebracht van 17 procent naar 6 procent.

De kunstenaar krijgt een BTW-nummer waardoor hij de reeds betaalde belasting op toegevoegde waarde kan verhalen op de staat. Dit is echter niet mogelijk wanneer de kunstenaar

werkt met het systeem van fiscale zegels, hoewel dit systeem anders tal van voordelen biedt, onder andere minder administratie. Ik stel voor de BTW voor de eerste verkoop vanuit het atelier af te schaffen. In het commercieel circuit mag de BTW enkel op de winstmarge geheven worden zoals Frankrijk waar de winstmarge maximum tot 30 procent mag gaan. De huidige BTW-maatregel verplicht een kunstenaar bij een eerste verkoop reeds BTW te betalen. Met andere woorden hij dient in dit geval het statuut van zelfstandige aan te nemen.

Mijn tweede voorstel is een vrijstelling van BTW voor particuliere ondernemingen die een kunstwerk in onroerende investering opnemen. Het aankoopbedrag dient tevens fiscaal aftrekbaar te zijn. Is dit haalbaar voor de verschillende musea ?

Dan wil ik het nog hebben over de douaneformaliteiten. Het overschrijden van de grens vergt momenteel heel wat administratieve en financiële inspanningen. Ik stel voor de douaneformaliteiten voor de kunstenaar af te schaffen. Het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, sector „kunsten” zou deze taak, inzonderheid wat dure borgsommen en administratie betreft, op zich kunnen nemen. Men zou eveneens een waarborgfonds kunnen oprichten.

In het onderwijs stel ik voor de cumulatierегeling af te schaffen. De kunstenaar-leraar heeft nood aan actieve kunst creëren, dit komt zijn leerlingen ten goede. Anderzijds moet men de werkloze kunstenaar - van zeer groot belang in deze tijd van overweldigende werkloosheid - toelaten schep-pend werk te verrichten, ook tussen 7 en 18 uur. Wanneer er tentoongesteld wordt kan men bijvoorbeeld het netto-inkomen van de verkoop naar rata van 50 procent van zijn werkloosheidsvergoeding aftrekken !

Wij hebben dan de kunstenaar-gepensioneerde. Mits aan bepaalde voorwaarden te voldoen is deze combinatie mogelijk, namelijk de kunstenaar gepensioneerde zelfstandige en de kunstenaar gepensioneerde bediende.

Thans nog een woord over de directe

Declercq

belastingen.

Spreading van de inkomsten van een kunstenaar over drie belastingjaren, dit om periodes van geringe inkomsten in deze van hoge inkomens, bijvoorbeeld na tentoonstelling, te overbruggen.

Het aankopen of stimuleren van kunstwerken fiscaal aftrekbaar stellen voor firma's en dat percentsgewijze naar rata van hun winst. Dat zou vooral het geval moeten zijn wanneer kunstwerken geschonken worden aan musea zoals dat in de VS het geval is.

Afschaffing van de erfenisrechten op de eigen kunstwerken die als roerend bezit door de plastische kunstenaar worden nagelaten. Bij eventuele verkoop dienen de erfenisrechten te worden vereffend.

Inzake de toepassing en aanpassing van de wet Mazereel, meer bepaald aangaande de integratie van kunstwerken in openbare gebouwen, heeft collega Vervaeke een voorstel van decreet ingediend. Twee procent van de openbare investeringen zouden moeten voorbehouden worden aan de integratie van kunstwerken.

Binnen het departement van cultuur werden voor enkele jaren enkele werkgroepen opgericht, onder meer de werkgroep Schrijversbelangen in 1970 en de werkgroep voor het sociaal statuut van de beeldende kunstenaar in 1978.

Kan de heer Minister mij meedelen wat volgt.

1. Waarom deze werkgroepen werden opgedoekt ?
2. Of er verslagen beschikbaar zijn over de werkzaamheden van deze werkgroepen ?
3. Of er concrete voorstellen door deze werkgroepen werden geformuleerd inzake het statuut van de kunstenaar ?
4. Indien ja, welke die voorstellen zijn en/of de heer Minister al stappen ondernomen heeft om die voorstellen te realiseren ?
5. Indien neen, of de heer Minister

van plan is nieuwe werkgroepen op te richten die een voor de kunstenaar gunstig fiscaal en sociaal statuut moeten uitwerken ?

Tot daar, mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's enkele algemene en haalbare voorstellen die zouden moeten verwezenlijkt worden.

Iedereen weet, mijnheer de Minister, welke zware erfenis u te beurt viel. Er in een paar jaar iets van te maken is een formidabele opgave. Ik hoop en alle kunstenaars in Vlaanderen met mij, dat u er iets van zult maken zodat zij u kunnen begroeten met de woorden van dichter Marman : „Geef ons een onaanzienlijk teken en weer gaan wij geloven in vergezichten” en is het ten slotte niet zo, mijnheer de Minister, dat het de vergezichten zijn die het leven waard maken ? (**Applaus bij de VU**)

De Voorzitter : De heer Dillen heeft het woord.

De heer K. Dillen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, met datgene waarop ik zou willen aandringen bij u, mijnheer de Minister, bedoel ik te uwen opzichte helemaal niets polemisch. Ik durf te geloven dat het geen kwestie is van meerderheid of oppositie. Ik durf te hopen dat daarrond misschien zelfs eenstemmigheid bereikt kan worden, wat hier nu misschien niet zo moeilijk is.

Ik wil er bij u op aandringen het nodige te doen in de mate van het mogelijk - want er zullen altijd uitschuivers overblijven - opdat paal en perk zou worden gesteld aan bepaalde goorheden die ons via de BRT worden opgediend. Meer concreet denk ik hier aan bepaalde sequenties uit het satirisch programma „TV-Touché”. Vanzelfsprekend moet dergelijk programma in alle vrijheid mogelijk blijven. De politici moeten geen lange tenen aankweken die altijd gevoelig zijn wanneer er op getrapt wordt ; wie kaatst moet de bal verwachten. Maar, het moet een programma zijn waarin het mogelijk blijft dat de vrijheid niet op hol slaat.

Wanneer bij voorbeeld personen wor-

den aangevallen, moet dit blijven gebeuren in functie van hun openbaar optreden, in functie van wat zij denken. Wanneer zij worden aangevallen - en ik citeer hier een voorbeeld, het is niet het enige - in hun menselijke, lichamelijke gezondheid, vind ik dit weezinwekkend. Ik citeer als voorbeeld hoe men de draak stak met de gezondheid van prins Claus van Nederland. Dit is voor mij onaanvaardbaar.

Wanneer ik een ander voorbeeld citeer, op een ander vlak, doe ik dit niet als katholiek of niet-katholiek maar als mens. Wanneer de Paus wordt aangevallen, zoals het reeds herhaaldelijk het geval is geweest, valt dergelijke spot als zure regen terug op de BRT zelf. Ik vraag mij trouwens af en ik wil in de eerste plaats, om misverstanden uit de weg te ruimen of vóór te zijn, onderstrepen dat een reactie terecht op zijn plaats zou zijn. Ik vraag mij af welke verontwaardiging er niet alleen in ons land maar over de hele wereld zou ontstaan, wanneer de BRT op dergelijke wijze niet de Paus maar een Joodse persoonlijkheid zou aanvalen. Dan zou de verontwaardiging effectief, algemeen en langdurig zijn. Daarom mijn aandringen op maatregelen.

Ik weet dat het moeilijk is. Censuur is een medicijn met zoveel nevenverschijnselen dat zij in vele gevallen erger is dan de ziekte zelf. Het is dus meer een kwestie van wat menselijk kan en niet kan.

Mijn vriend Robert Poulet heeft, wat dit betreft, eens de term gebruikt : „Innerlijk ke elegantie”. Sommigen hebben dat minder, maar wie het helemaal niet heeft moet niet via de BRT op onze Gemeenschap worden losgelaten. Dat schaadt onze Gemeenschap en dat schaadt in de eerste plaats de BRT. (**Algemeen applaus**)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Voorzitter

Wij komen deze namiddag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te werken.

De vergadering is gesloten.

– ***De vergadering wordt gesloten om 12.40 uur.***
